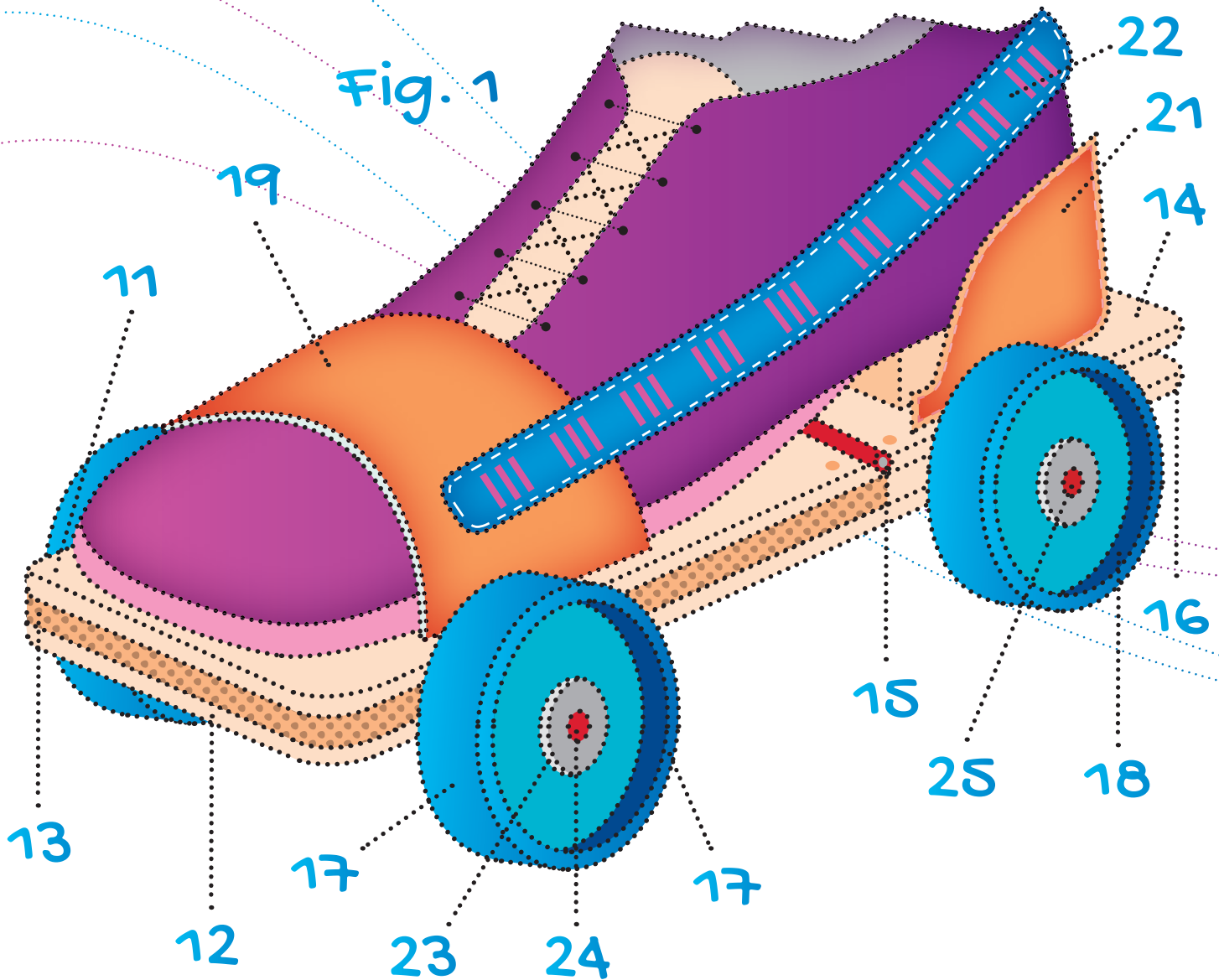

Patenttiopas

Patentti on vaihtokauppa keksijän ja yhteiskunnan välillä

Patentoinnissa keksijä antaa tiedot keksinnöstään yhteiskunnan julkaistavaksi ja maksaa patenteista säädettyt maksut. Yhteiskunta puolestaan antaa keksijälle patentin eli yksinoikeuden keksinnön kaupalliseen hyödyntämiseen määräajaksi. Näin patenteihin liittyvää tietoa ei tarvitse salata ja tekninen kehitys edistyy maailmanlaajuisesti.

Tämän oppaan tarkoituksena on antaa tietoa patenteista ja niihin liittyvistä asioista. Oppaassa annetaan ohjeita patentin hakemiseen ja siihen, miten voit hyödyntää muiden patenteista saatavaa patentti-informaatiota.

Tutustu oppaaseen ja suojaa keksintösi.

Jos haluat yksityiskohtaisempia tietoja, autamme sinua mielellämme.

Tule ja onnistu!

Patentti- ja rekisterihallitus (PRH)
Postiosoite: 00091 PRH
Patentin asiakaspalvelu: puh. 029 509 5858
sähköposti: neuvonta.patentti@prh.fi.
Internet: www.prh.fi

1. Mikä patentti on?	4
2. Minkälaiseen keksintöön patentti voidaan myöntää?	5
2.1 Uutuus.....	5
2.2 Keksinnöllisyys.....	5
2.3 Teollinen käyttökelpoisuus.....	6
2.4 Mitä ei voi patentoida.....	6
2.5 Hyödyllisyysmalli.....	7
3. Patenttihakemuksen laatiminen	8
3.1 Hakemuksen osat.....	8
3.3 Selityksen, vaatimusten ja piirustusten laatiminen.....	9
3.4 Selitys.....	10
3.4.1 Yleinen osa.....	10
3.4.2 Erityinen osa.....	10
3.5 Patenttivaatimukset.....	11
3.5.1 Patenttivaatimusten laatiminen.....	13
3.6 Tiivistelmä.....	14
3.7 Piirustukset.....	14
3.8 Lausunto oikeudesta keksintöön tai siirtokirja.....	16
3.9 Valtakirja.....	16
3.10 Etuoikeustodistus.....	16
3.11 Hakemuksen kieli.....	16
3.12 Ohjeita hakemuksen ulkoasuun.....	16
3.13 Esimerkkejä myönnettyistä patenteista ..	17
4. Hakemuksen käsittely PRH:ssa	18
4.1 Hakemuksen lähettäminen.....	18
4.2 Maksut.....	18
4.3 Hakemuksen muotoseikkojen tutkiminen.....	18
4.4 Keksinnön uutuuden ja patentoitavuuden tutkiminen.....	18
4.5 Välipäätös ja siihen vastaaminen.....	19
4.6 Jakaminen ja lohkaiseminen.....	19
4.7 Patentin myöntäminen.....	20
4.8 Väite ja muistutus.....	20
4.9 Hakemuksen hylkääminen ja muutoksenhaku.....	20
4.10 Patenttihakemuksen muuntaminen hyödyllisyysmallihakemukseksi.....	20

5. Patentin voimassapitäminen	21
5.1 Vuosimaksut.....	21
5.2 Patentin mitätöinti.....	21
5.3 Patentin loukkaus.....	21
6. Työsuhdekeksintölaki	21
7. Patentinhaku ulkomailla	22
7.1 Etuoikeus.....	22
7.2 Kansalliset patenttihakemukset.....	23
7.3 Eurooppapatentti (EPC).....	23
7.4 Kansainvälinen patenttihakemus (PCT).....	23
7.5 Muita hakujärjestelmiä.....	24
7.6 Patent Prosecution Highway (PPH).....	24
8. Patenttjulkaisut tiedonlähteenä	25
8.1 Omatoiminen uutuustutkimus ennen patentinhakua.....	25
8.2 Patenttiluokitus.....	25
8.3 Patenttitietoa verkossa.....	26
9. Mistä apua ja neuvoja?	27
9.1 Patentti- ja rekisterihallituksen neuvonta.....	27
9.2 PRH:n maksulliset tutkimuspalvelut.....	27
9.3 Patenttiasiamiehet.....	27

1. Mikä patentti on?

Hyvä tuote kiinnittää äkkiä niin kuluttajien kuin kilpailijoidenkin huomion. Hyvä tuote kopioidaan nopeasti, jolloin alkuperäinen keksijä saattaa jäädä kilpailijoiden jalkoihin. Patentti on teollisoikeuksiin kuuluva suojaamuoto, jolla suojataan teknisiä keksintöjä. Muita tärkeitä teollisoikeuksia ovat hyödyllisyysmalli (myös tekniset keksinnöt), mallioikeus (tuotteen tai sen osan ulkomuoto, ”design”) ja tavaramerkki (tuotteen tai palvelun tunnus tai merkki).

Tuotekehityksen tuloksena syntyvien keksintöjen suojaaminen on vastaavanlainen omaisuuden turvaamiskeino kuin tehdasalueen aitaaminen, rakennusten ovien lukitseminen tai vakuutuksen ottaminen. Patentoinnissa on vain kyse henkisen omaisuuden suojaksi nostettavista raja-aidoista.

Patentilla tarkoitetaan keksijälle hakemuksesta myönnettyä määräaikaista yksinoikeutta keksinnön ammatimaiseen hyväksikäyttöön. Ammattimaista hyväksikäyttöä on mm. patentoidun tuotteen valmistaminen, myyminen, maahantuonti, hallussapito ja patentoidun menetelmän käyttäminen. Patentinhaltijan on itse valvottava, ettei kukaan loukkaa hänen yksinoikeuttaan. Vastaavasti myös omassa liiketoiminnassa pitää selvittää, ettei loukkaa toisten oikeuksia.

Patentointi on osa yrityksen liiketoimintastrategiaa. Tavoitteena on suojautua jäljittelijöitä vastaan ja puolustaa omaa markkinaosuutta – tai vallata uutta. Syitä patentoida on monia:

- saa yksinoikeuden omaan tuotteeseensa
- saa etumatkaa kilpailijoihin nähden ja aikaa oman tuotteen kehittämiseen valmiiksi
- kilpailija joutuu uhraamaan varoja korvaavien ratkaisujen kehittämiseen, jos haluaa samoille markkinoille
- patentin voi myydä tai lisensoida
- tuotteet voi hinnoitella vapaammin; tarpeen mukaan kalliimmiksi tai halvemmiksi kuin kilpailijalla
- patentointi luo mielikuvan korkeaa teknologiaa käyttävästä yrityksestä (markkinointi, rahoituksen saaminen)

Patentti on voimassa sen myöntäneen valtion tai valtiorhman (esimerkiksi Euroopan patenttiorganisaatio) alueella. Suomessa patentin voi pitää voimassa 20 vuotta maksamalla säädettyt vuosimaksut. Lääkeainetta ja kasvinsuojeluainetta koskevan patentin voimassaoloon voi tietyin edellytyksin saada korkeintaan 5,5 vuoden pidennyksen.

Patentti antaa oikeuden kieltää muita käyttämästä keksintöä ammattimaisesti hyväkseen. Se ei koskaan oikeuta haltijaa ilman muuta käyttämään keksintöään. Saatu patentti voi olla riippuvainen jonkun toisen aiemmasta, vielä voimassa olevasta patentista. Lisäksi jokin muu viranomainen, esimerkiksi Lääkelaitos, FIMKO (entinen Sähkötarkastuskeskus), Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), tai vastaava luvan myöntävä viranomainen voi kieltää tuotteen ammattimaisen hyväksikäytön, vaikka siihen olisi patentti myönnettykin.

2. Minkälaiseen keksintöön patentti voidaan myöntää?

Patenttilain mukaan patentti voidaan myöntää mihin tekniikan alaan tahansa liittyvään keksintöön, jota voidaan käyttää teollisesti. Keksinnön on oltava uusi siihen verrattuna, mikä on tullut tunnetuksi ennen hakemuksen tekemispäivää ja sen on erottava siitä olennaisesti. Olennaisella erolla tarkoitetaan keksinnöllisyyttä. Keksinnön mukainen ratkaisu ei saa olla alan ammattilaiselle itsestään selvä sovellus aiemmin tunnetuista ratkaisuista. Keksintö ei myöskään saa olla olemassa olevien komponenttien suora yhdistelmä, ellei lopputulos ole ainakin jossain määrin yllättävä. Kaikki keksinnöt ja oivallukset eivät siis ilman muuta ole patentoitavia.

2.1 UUTUUS

Patenttijärjestelmän tarkoitus on teknisen kehityksen edistäminen ja sitä kautta taloudellisen hyvinvoinnin kasvattaminen. Siksi yksinoikeus myönnetään ainoastaan uuteen keksintöön. Aikaraja on hakemuksen tekemispäivä (katso kuitenkin kohta etuoikeus). Jos keksintö on tullut tunnetuksi ennen hakemuksen tekemispäivää missä tahansa maassa käyttämällä sitä julkisesti, kirjoituksen tai esitelmän välityksellä tai muulla tavalla, siihen ei myönnetä patenttia. Myös Suomessa tehty aikaisempi, vielä salainen hakemus voidaan katsoa uutuudenesteeksi keksinnön patentoitavuutta harkittaessa, mikäli hakemus myöhemmin tulee julkiseksi.

Koska patentoinnin perusedellytys on keksinnön uutuus, varo julkistamasta keksintöäsi ennen patenttihakemuksenjättämistä. Julkistamista on mm. prototyypin testaus julkisella paikalla, käyttö avoimissa tiloissa, tuotteen myyminen, esitteiden levittäminen, esittely messuilla, verkkosivuilla tai sosiaalisessa mediassa (esim. Facebook, Twitter tai YouTube), julkaisu tieteellisessä lehdessä, diplomityö (kirja), toisin sanoen kaikki sellainen, jossa rajoittamattomalla joukolla henkilöitä on mahdollisuus tutustua keksintöön. Ei ole mitään

merkitystä, tutustuuko tällainen joukko ihmisiä todella keksintöön. Ratkaisevaa on, että mahdollisuus on ollut olemassa ja tietenkään se, että tutustumisessa on saatu (tai voitaisiin saada) sellaisia tietoja, että alan ammattilainen pystyisi niiden nojalla käyttämään esitettyä keksintöä. Hakemus pitää siis ensin laittaa vireille ja viedä keksintö vasta sitten näytteille messuille tai julkistaa sitä koskeva tutkimustulos.

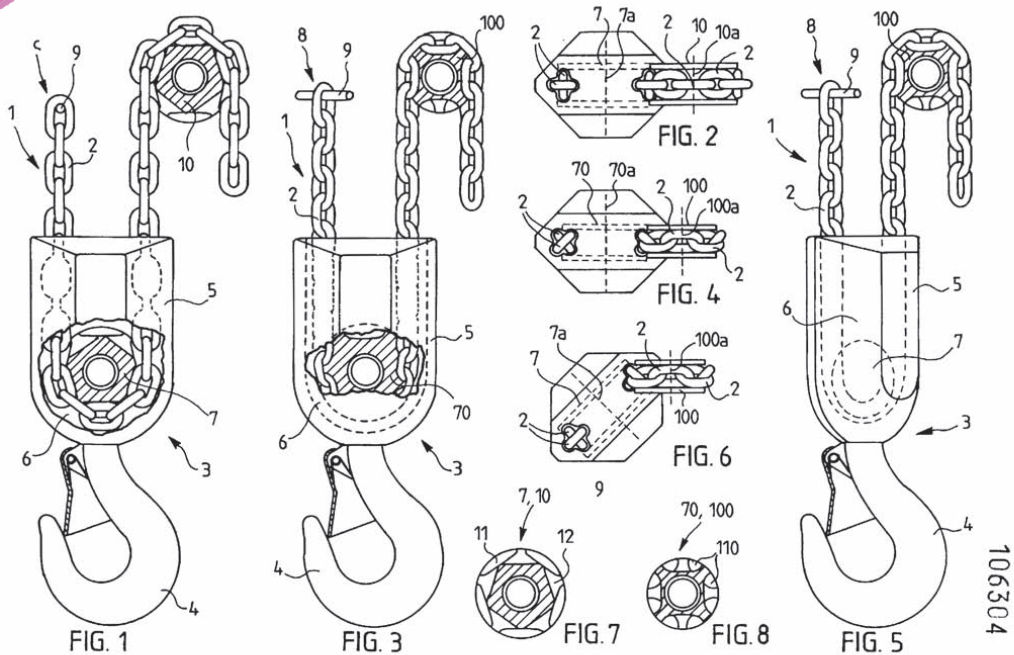
2.2 KEKSINNÖLLISYYS

Pelkästään se, että keksintö on uusi, ei vielä tee siitä patentoitavaa. Keksinnön täytyy lisäksi olla keksinnöllinen eli sen tulee erota olennaisesti ennestään tunnetuista ratkaisuista.

Vain, jos keksintö osoittautuu uudeksi eli tunnetusta tekniikasta jossain suhteessa eroavaksi, tulee keksinnöllisyys harkittavaksi. Silloin joudutaan miettimään, ovatko erot olennaisia. Usein olennaisen eron määrittelyssä otetaan avuksi kuvitteellinen alan ammattilainen ja hänen taitonsa. Jos todetaan, että ero tunnettuun tekniikkaan on niin vähäinen, että se voidaan katsoa alan ammattilaisen perustaitoihin kuuluvaksi osaamiseksi, kyseessä ei ole patentoitava keksintö. Eroja mietittäessä huomio kiinnitetään mm.

- ratkaistavana olevaan tekniseen ongelmaan,
- itse ongelman ratkaisuun ja
- ratkaisun tuottamaan lopputulokseen.

Keksinnöllisyyden arvioinnissa voidaan käyttää myös Euroopan patenttioviraston (EPO:n) kehittämää ongelmaratkaisu-menetelmää. Menetelmässä määritellään ensin keksinnön ja lähimmän tekniikan tason (yleensä patenttijulkaisu) erot. Sitten määritetään se, millaisen uuden vaikutuksen erot saavat aikaan. Joskus uutta vaikutusta ei ole, ja tällöin kyseessä on vaihtoehtoinen ratkaisu ennestään tunnetun vaikutuksen saamiseksi.

Patentti nro FI106304 B

Uuden vaikutuksen (tai sen puutteen) pohjalta määritetään objektiivinen ongelma, ja mietitään olisiko alan ammattilainen ratkaissut ongelman samalla tavalla kuin keksinnössä. Jos ratkaisu ongelmaan ei ole ilmeinen alan ammattilaiselle, kyseessä on patentoitava keksintö.

Useimmiten hakijan ja tutkijainsinöörin välillä käydään kirjeenvaihtoa olennaisen eron (keksinnöllisyyden) olemassaolosta ja alan ammattilaisen taidoista. Tavoitteena on, että hakija saa mahdollisimman oikeudenmukaisen suojapiirin keksinnölleen. Suojapiiri ei saa olla liian kapea (epäoikeudenmukaista hakijalle), mutta se ei saa olla liian laajakaan (epäoikeudenmukaista muille, eli kolmannelle osapuolelle).

2.3 TEOLLINEN KÄYTTÖKELPOISUUS

Patentoitava keksintö on konkreettinen ratkaisu johonkin luonteeltaan tekniseen ongelmaan. Sillä on tekninen teho, toisin sanoen keksintö ratkaisee patenttihakemuksessa esitetyn ongelman riittävän luotettavasti ja varmasti. Sana "käyttökelpoinen" tarkoittaa myös sitä, että keksintö toimii hakemuksessa esitetyllä tavalla, esimerkiksi perunankuorimiskone kuorii perunat, eikä tee perunamuusia. Keksintöä on voitava käyttää toistuvasti siten, että tarkoitettu vaikutus saavutetaan ja että

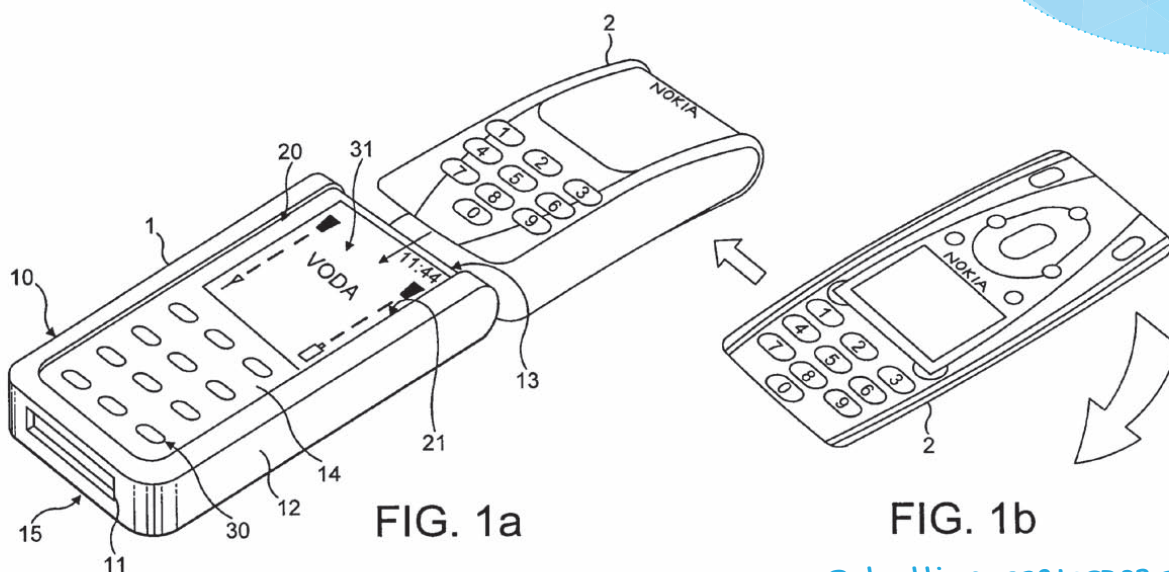
lopputulos on aina kutakuinkin sama, kun toimitaan hakemuksessa annettujen ohjeiden mukaisesti.

Sana "teollinen" on ymmärrettävä laajasti. Myös kaupassa, rakennustoiminnassa, maanviljelyksessä, metsätaloudessa, puutarhanhoidossa, kalastuksessa, käsityöläisammateissa yms. tarvittavat menetelmät ja laitteet kuuluvat sen piiriin. Esimerkkeinä voisi mainita metsätyökoneet, tuhoeläinten torjuntaan tarkoitettut välineet, marjanpoimurit, kalastusvälineet, kastelujärjestelmät, talous- ja ruokailuvälineet, saniteettilaitteet jne.

2.4 MITÄ EI VOI PATENTOIDA

Patentoitavaksi keksinnöksi ei katsota pelkästään

1. löytöä, tieteellistä teoriaa tai matemaattista menetelmää
2. taiteellista luomusta (esimerkiksi ryijyn, maton, koriste-esineen, ulkomuotoa),
3. pelisääntöjä, suunnitelmia liiketoimintaa varten, tietokoneohjelmia (esimerkiksi kirjanpitojärjestelmät, mainosmenetelmät, rahajärjestelmät, rationalisointimenetelmät jne.)
4. tietojen esittämistä.

Patentti nro GB2409783 B

Taiteelliset luomukset saattavat saada tekijänoikeussuojaa tai ne voidaan suojata mallisuojailla.

Tietokoneohjelmat kuuluvat niin ikään tekijänoikeuden piiriin. Peruseriaate on, että jos keksintö on pelkästään tietokoneohjelma, se ei ole patentoitava. Sen sijaan tietokoneohjelma voi olla osa patentoitavaa keksintöä. Esimerkiksi menetelmäkeksintö, joka sisältää tietokoneen suorittamia vaiheita tai menetelmää ohjataan tietokoneella, tai laitekeksintö, jossa on tietokoneen avulla toteutettavia osia, voi olla patentoitavissa, mikäli se on luonteeltaan tekninen ja sillä saavutetaan jokin tekninen vaikutus.

Patentoitavaksi keksinnöksi ei myöskään katsota eläviin ihmisiin ja eläimiin kohdistuvia kirurgisia, terapeuttisia ja diagnostisia menetelmiä. Toisin sanoen yksinoikeuksia ei ole haluttu myöntää sellaisille menetelmille, joita lääkäri käyttää tutkiessaan ja hoitaessaan potilasta. Patentti voidaan sen sijaan myöntää erilaisiin kemiallisiin aineisiin ja seoksiin ja lääketieteellisiin instrumentteihin, joita voidaan käyttää ko. menetelmissä. Esimerkiksi lääkeaineet ja dialyysilaitteet ovat siten patentoitavissa. Samoin kuolleeseen ihmiseen tai eläimeen kohdistuvat käsittelymenetelmät voivat olla patentoitavissa.

Myöskään ihmiskeho tai sen aineosaa koskevaa löytöä ei katsota patentoitavaksi keksinnöksi. Patenttia ei myönnetä kasvilajikkeisiin tai eläinrotuihin eikä ollenaisesti biologiseen menetelmään kasvien tai eläinten jalostamiseksi. Sen sijaan mikrobiologiset menetelmät ja sellaisilla menetelmillä aikaansaadut tuotteet ovat patentoitavissa.

Patenttia ei myönnetä myöskään keksintöön, jonka kaupallinen hyödyntäminen on yleisen järjestyksen tai hyvien tapojen vastaista. Tämän tarkoitus on, ettei suojaa myönnetä keksinnöille, jotka johtaisivat rikolliseen tai muutoin yleisesti loukkaavaan käyttäytymiseen.

2.5 HYÖDYLLISYYSMALLI

Keksintö voidaan patentin lisäksi tai sen asemesta suojata hyödyllisyysmallilla menetelmäkeksintöjä lukuun ottamatta. Jos haluaa hakea molempia, hakemukset on pantava vireille samana päivänä tai vuoden kuluessa etuoikeutta hyväksikäyttäen (katso jäljempänä kohta etuoikeus). Patenttihakemuksen voi muuntaa hyödyllisyysmallihakemukseksi. Hyödyllisyysmallihakemusta ei sen sijaan voi muuntaa patenttihakemukseksi. Hyödyllisyysmallista PRH on julkaissut erillisen oppaan.

3. Patenttihakemuksen laatiminen

Patenttia haetaan PRH:lta. Patenttilaki, -asetus ja -määräykset määräävät, miten hakemus on laadittava. Ohjeita löytyy myös hakemuslomakkeesta. Hakemus pitää laatia mahdollisimman huolellisesti, jotta puutteellinen hakemus ei vaikeuttaisi patentin saamista. Hakemuksen korjaaminen kesken käsittelyprosessin voi olla vaikeaa, sillä hakemukseen ei jälkikäteen saa lisätä mitään uutta asiaa. Tutustuminen omaa keksintöä vastaavan tekniikanalan aikaisempiin patenttihakemuksiin voi olla avuksi hakemuksen laatimisessa. Hakemuksen laatimisessa voidaan käyttää apuna patenttiasiamiestä (katso kohta patenttiasiamiehet).

3.1 HAKEMUKSEN OSAT

Patenttihakemus koostuu seuraavista osista:

- hakemuslomake
- keksinnön selitys
- patenttivaatimukset
- tiivistelmä
- piirustus silloin, kun piirustuksella voidaan havainnollistaa keksintöä.

Lisäksi saatat tarvita:

- lausunto oikeudesta keksintöön, mikäli hakija ei ole keksijä tai ei ole tehnyt keksintöä yksin
- asiamiesvaltakirja, jos käytetään asiamiestä
- etuoikeustodistus, mikäli pyydetään etuoikeutta aikaisemmasta hakemuksesta (katso kohta etuoikeus).

Jokaisesta hakemuslomakkeeseen liitettävästä osasta kerrotaan edempänä tarkemmin.

3.2 HAKEMUSLOMAKKEEN TÄYTTÖ

Löydät hakemuslomakkeen PRH:n kotisivuilta osoitteesta www.prh.fi/fi/patenttit.html. Hakemuslomakkeesta ja asiakirjoista annetaan yhdet kappaleet.

Merkitse hakemuslomakkeeseen hakijan ja keksijän nimi- ja osoitetiedot sekä puhelinnumero.

Asiamieskohta täytetään vain, jos hakijalla on asiamies. Asiamies laatii patenttihakemuksen ja antaa vastineet PRH:n antamiin ilmoituksiin. Jos hakijalla ei ole kotipaikkaa Suomessa, hänellä tulee olla Euroopan talousalueella asuva asiamies.

Merkitse hakemuslomakkeeseen keksinnön nimitys. Nimityksen tulee olla lyhyt ja asiallinen ja sen tulee vastata selityksen alussa olevaa otsikkoa.

Jos hakemus on ensimmäinen kyseistä keksintöä koskeva hakemus, etuoikeuskohtaa ei tarvitse täyttää. Mikäli hakemukselle halutaan etuoikeus jostain aikaisemmasta hakemuksesta (katso kohta Etuoikeus), täytetään hakemuslomakkeen kohta "Etuoikeus".

Jos hakemus on jaettu tai lohkaistu aikaisemmasta hakemuksesta, täytetään ko. kohta hakemuslomakkeeseen. Hakemuslomakkeen kohdassa "Jakamalla erotettu hakemus" ilmoitetaan alkuperäisen hakemuksen (kantahakemuksen) numero. Kohdassa "Lohkaistu hakemus" ilmoitetaan tekemispäiväksi sen uuden aineiston lisäyspäivä, jonka perusteella lohkaistu hakemus on tehty.

Liitä hakemuslomakkeeseen selitys, patenttivaatimukset, tiivistelmä ja mahdolliset piirustukset joko suomen-, ruotsin- tai englanninkielisenä. Merkitse hakemuslomakkeeseen piirustussivujen lukumäärä. Hakemusta tehtäessä liitteet annetaan vain yhdellä kielellä. Liitteistä riittää yhdet kappaleet.

Hakemuslomake löytyy PRH:n Internet-sivuilta osoitteesta www.prh.fi/fi/patentit.html

Jos laadit hakemuksen englanniksi ja haluat, että se käsitellään englanniksi, täytä hakemuslomakkeen kohta "Pyydetään päätökset englannin kielellä".

Hakija allekirjoittaa hakemuslomakkeen ja lisää paikan, päiväyksen ja nimenselvennyksen. Jos hakijana on yritys, allekirjoittajana on yrityksen nimenkirjoitusosikkeen omaava henkilö. Jos hakijoita on useampia, vaaditaan kaikkien allekirjoitus ja nimenselvennys. Tällöin joku hakijoista täytyy nimetä henkilöksi, joka vastaanottaa PRH:n lähettämät kirjelmät. Myös valtuutettu asiamies voi allekirjoittaa hakemuslomakkeen hakijan puolesta.

3.3 SELITYKSEN, VAATIMUSTEN JA PIIRUSTUSTEN LAATIMINEN

Selitys, vaatimukset ja piirustukset määrittävät sen, mihin patenttia ollaan hakemassa. Patenttia myönnettäessä niistä kootaan patenttijulkaisu, joka puolestaan määrittää sen, mitä patenttisuoja koskee. Laadi siis hakemusteksti mahdollisimman huolellisesti, aikaa ja vaivaa säästämättä. Hyvin tehty hakemus sujuvoittaa

hakemuksen käsittelyprosessia ja johtaa varmemmin pitävään patenttisuojaan.

Hakemuksessa on alun alkaen oltava kaikki keksinnön ymmärtämisen kannalta välttämättömät asiat. Hakemukseen ei enää tekemispäivän jälkeen voi lisätä mitään keksintöä koskevaa uutta tietoa. Jos tekemispäivän jälkeen tulee mieleen jotakin keksinnön kannalta olennaista, joka jäi pois hakemuksesta, on tehtävä uusi hakemus. Uuteen hakemukseen voi pyytää etuoikeutta aikaisemmasta hakemuksesta, jos uusi hakemus tehdään 12 kk:n kuluessa ensimmäisestä (katso kohta etuoikeus). Etuoikeutta voi kuitenkin pyytää vain ensimmäisestä hakemuksesta, jossa keksintö on esitetty. Käsittelyn aikana hakemukseen voi tehdä vain välttämättömiä selvennyksiä, kuten kirjoitusvirheiden korjauksia.

Hakija on itse vastuussa hakemuksensa tekstin, patenttivaatimusten ja piirustusten sisällöstä. PRH:n henkilökunta ei voi kirjoittaa hakemustekstiä tai patenttivaatimuksia, eikä piirtää kuvia puolestasi.

3.4 SELITYS

Patentilla suojattava keksintö on tekninen ratkaisu johonkin olemassa olevaan tekniseen ongelmaan. Tämä tekninen keksintö tulee selityksessä esittää niin yksityiskohtaisesti, että alan ammattilainen pystyy sen perusteella käyttämään keksintöä. Parempi on siis kertoa keksinnöstä liian paljon kuin liian vähän. Ylimalkaisesti kirjoitettu selitys voi olla perusteena sille, että patenttia ei myönnetä.

Virhetulkintojen välttämiseksi tulisi keksinnöstä, sen osista ja muista termeistä käyttää vain yhtä ilmausta. Vastaavasti myös yleiskieleen kuulumattomista tai harvemmin käytettävistä termeistä olisi hyvä kertoa, mitä niillä tarkoitetaan.

Selitys jakaantuu sisältönsä puolesta kahteen osaan: yleiseen ja erityiseen osaan.

3.4.1 YLEINEN OSA

Esitä selityksen otsikkona lyhyt, asiallinen keksinnön nimitys. Tällainen nimitys on esimerkiksi "Saunan kiuas", "Menetelmä jätemateriaalin käsittelemiseksi", "Kasvien kastelujärjestelmä". Nimitys on sama kuin hakemuslomakkeessa annettu keksinnön nimitys. Toista nimitys myös itsenäisen patenttivaatimuksen alussa.

Aloita selitys kertomalla keksinnön käyttöala, esimerkiksi "Keksintö koskee saunan kiuasta". Esitä myös tuntemasi tekniikan taso sillä alueella, jota keksintö koskee. Tekniikan tasolla tarkoitetaan tiedossa olevia läheisiä ratkaisuja, joiden pohjalta keksintö on syntynyt. Jos keksintö on parannus johonkin olemassa olevaan laitteeseen, kuvaa ko. laite. Mikäli tiedossa on esimerkiksi patenttijulkaisuja tai muuta kirjallisuutta, joista tekniikan taso käy selville, on nämä julkaisut hyvä mainita selityksessä.

Esitä selityksessä, mitä keksinnöllä saavutetaan tekniikan tasoon verrattuna. Tavallisesti tämä tehdään ilmoittamalla, mitä ongelmia tai puutteita tunnettua tekniikkaa käytettäessä on ilmennyt ja miten keksintö poistaa nämä puutteet. Ilmoita lisäksi oman keksinnön tavoite viittaamalla patenttivaatimukseen esimerkiksi näin: "Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi keksinnölle on tunnusomaista se, mikä on esitetty oheisen patenttivaatimuksen 1 tunnusmerkkiosassa".

3.4.2 ERITYINEN OSA

Eryteisessä osassa keksintö kuvaillaan yksityiskohtaisesti.

Kirjoita selityksen erityisen osan alkuun luettelo hakemuksen kuvioista (piirustukset). Ilmoita luettelossa, miten ja mistä suunnasta kukin kuva esittää keksintöä.

Esimerkki kuvioluettelosta:

"Seuraavassa keksintöä selitetään viittamalla oheisiin kuvioihin, joissa

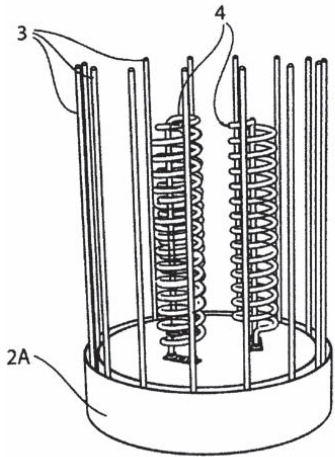
kuviot 1 ja 2 esittävät perspektiivikuvina yläviistosta katsottuna keksinnön erään toteutusmuodon,

kuviot 3 ja 4 esittävät perspektiivikuvina yläviistosta katsottuna keksinnön erään toisen toteutusmuodon,

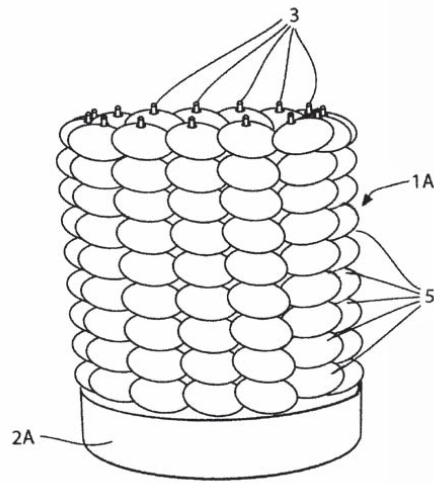
kuviot 5 ja 6 esittävät esimerkkejä keksinnön mukaisessa kiukaassa käytettävistä kiuaskivistä,

kuvio 7 esittää kaavamaisesti päältä katsottuna vielä erään keksinnön mukaisen saunan kiukaan toteutuksen ja

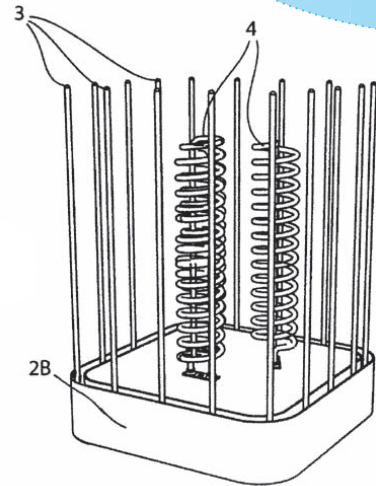
kuvio 8 esittää kaavamaisesti sivusta katsottuna erään edullisen lisäratkaisun keksinnön mukaisessa saunan kiukaassa."

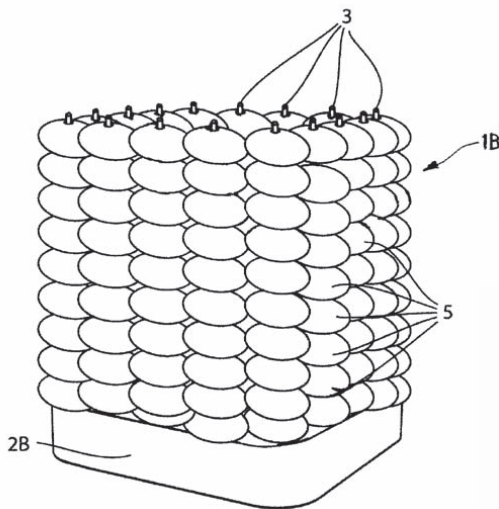
Kuvio 1

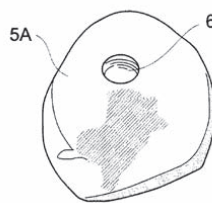
Kuvio 2

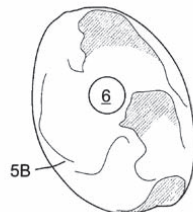
Kuvio 3

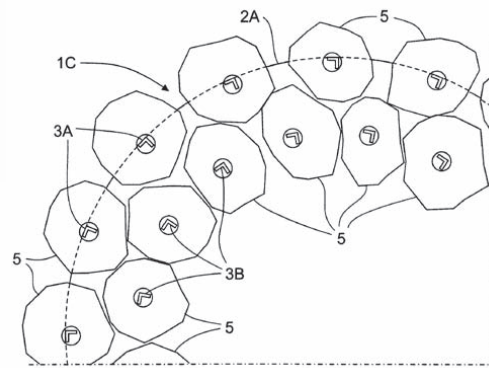
Kuvio 4

Kuvio 5

Kuvio 6

Kuvio 7

Patentti nro FI122460 B

Esitä kuvioluettelon jälkeen keksinnöstä ainakin yksi yksityiskohtainen toteutus esimerkki, jossa selostat yhden mahdollisen tavan toteuttaa keksinnöllinen ajatus. Toteutus esimerkkejä saa luonnollisesti esittää useampiakin. Käytä esityksessä apuna kuvioiden viittausmerkkejä (katso kohta piirustukset), mutta keksintö on käytävä ilmi selityksestä ilman kuvioitakin.

Esimerkki erityisestä osasta (vain alkuosa):

”Kuvio 1 esittää kaavamaisesti saunan kiukaan muodoltaan päältä katsottuna pyöreän runko-osan 2A, joka on kiukaan alaosassa oleva kotelomainen rakenne. Sen sisään on tyypillisesti sijoitettu kiukaan sähkötekniikka, ja siihen on kiinnitetty tavanomaisesti kiukaan tuentaan tarkoitetut osat. Sen keskialueelta ulottuvat ylöspäin lämmitysvastukset (4) tai vastaavat lämmityselementit. Sähkötekniikka ja lämmityselementit muodostavat yhdessä kiukaan tarvitsemat lämmityslaitteet.”

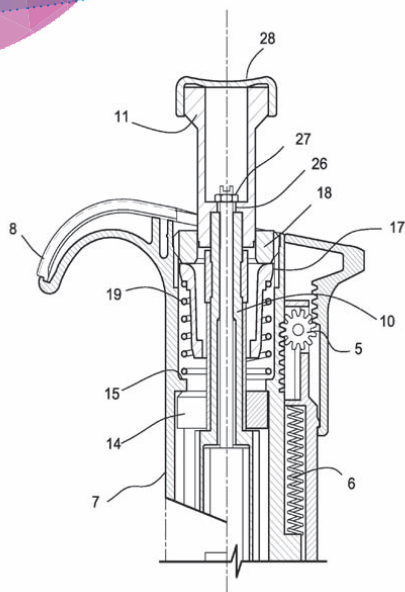

FIG. 3

Patentti nro US8631682 B2

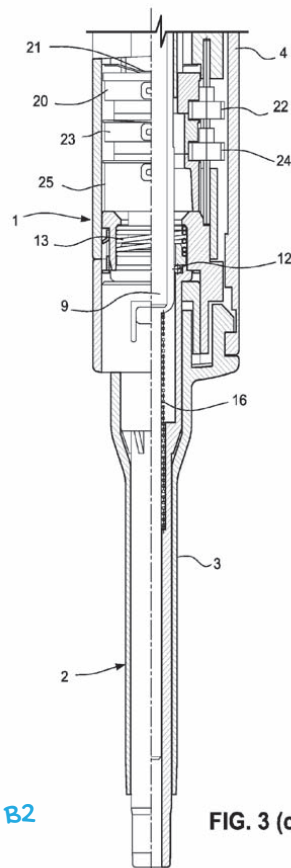

FIG. 3 (continued)

3.5 PATENTTIVAATIMUKSET

Patenttivaatimukset ovat hakemuksen tärkein osa. Patenttivaatimuksissa ilmaistaan täsmällisesti, mihin yksinoikeus halutaan. Muille ne kertovat patentin haltijan yksinoikeuden rajat. Selitystä ja kuvia käytetään ainoastaan apuna patenttivaatimusten ymmärtämisessä ja tulkinnassa sekä sen arvioimisessa, onko patenttivaatimusten laajuudelle riittävät perusteet. Patenttivaatimusten tulee kuitenkin olla ymmärrettävissä ilman selitykseen perehtymistä.

Patenttihakemuksessa voi hakea patenttia vain yhdelle yhtenäiselle keksinnölle, joka tulee määritellä patenttivaatimuksissa.

Patenttivaatimuksissa voi olla useita vaatimuksia, ja ne voivat olla itsenäisiä tai epäitsenäisiä. Itsenäisessä patenttivaatimuksessa esitetään keksinnön tärkeimmät piirteet ja määritellään suojapiirin laajuus. Epäitsenäiset vaatimukset viittaavat itsenäiseen tai toiseen epäitsenäiseen vaatimukseen ja täydentävät keksintöä, esittävät sen lisäpiirteitä tai vaihtoehtoisia toteutusmuotoja.

Itsenäiset patenttivaatimukset voivat kohdistua laitteeseen, tuotteeseen, menetelmään tai käyttöön. Esitä patenttivaatimuksessa kaikki keksinnön piirteet, jotka

ovat välttämättömiä tarkoitetun vaikutuksen aikaansaamiseksi. Laitteesta esitetään rakenne, kemiallisesta tuotteesta koostumus ja menetelmästä toimenpiteet. Kemiallisen tuotteen voi määrittellä myös ilmoittamalla sen valmistustapa.

Jos hakemuksessa on useita itsenäisiä patenttivaatimuksia, kuten tuote ja sen valmistusmenetelmä, niitä tulee yhdistää yksi yhteinen keksinnöllinen ajatus. Itsenäisten patenttivaatimusten välillä on oltava yksi tai useampi samanlainen tekninen erityispiirre. Teknisellä erityispiirteellä tarkoitetaan sellaista teknistä ominaisuutta, joka merkitsee muutosta tunnettuun tekniikan tasoon verrattuna.

Patenttivaatimuksissa ei yleensä ole sallittua käyttää kieltoilmauksia. Kerro vaatimuksissa se, mitä keksintö sisältää sen sijaan, että kertoisit, mitä se ei sisällä.

Patenttivaatimuksiksi ei hyväksytä luetteloa keksinnön eduista eikä viittausta selitykseen tai piirustuksiin. Vaatimuksissa ei myöskään voi esittää toivomusta keksinnön vaikutuksista tai tavoitteesta.

Turhan rajoituksen välttämiseksi on syytä käyttää mahdollisimman yleisiä sanontoja. Esimerkiksi naulan, ruuvin tai koukun asemesta puhutaan kiinnityselimestä.

3.5.1 PATENTTIVAATIMUSTEN LAATIMINEN

Patenttivaatimuksen tulee sisältää seuraavat osat

1. Keksinnön nimitys
2. Ilmoitus tekniikasta, johon verrattuna keksintö on uusi (tekniikan taso), jos tällainen on tarpeen
3. Ilmoitus siitä, mikä keksinnössä on uutta ja omalaatuista

Kohdat 1 ja 2 muodostavat patenttivaatimuksen johdannon ja kohta 3 patenttivaatimuksen tunnusmerkiosan.

Kirjoita johdannon alkuun keksinnön nimitys, joka on sama kuin selityksen/hakemuksen otsikko. Esitä johdannossa keksinnön ennestään tunnetut piirteet ja tunnusmerkkiosassa sen uudet piirteet.

Aloita patenttivaatimuksen tunnusmerkkiosa ”**tunnettu** siitä, että” tai muulla vastaavalla ilmaisulla. Sana ”**tunnettu**” tai vastaava on patenttivaatimuksissa kirjoitettava harvennettuna tai muulla sopivalla tavalla korostettuna.

Merkitse patenttivaatimuksissa keksinnön tekniset yksityiskohdat sulkeissa olevilla viittausmerkeillä, joiden tulee vastata selityksen ja kuvioiden viittausmerkkejä. Patenttivaatimuksen on kuitenkin oltava ymmärrettävissä ilman viittausmerkintöjä. Patenttivaatimuksissa ei saa viitata kuvioihin niiden järjestysnumerolla, vaan jokaisella osalla pitää olla oma viittausmerkki kuviossa. Jos sama osanen esitetään useammassa kuviossa, viittausmerkki on aina sama.

Jos patenttihakemuksessa on useita patenttivaatimuksia, ne on esitettävä peräkkäin ja numeroitava juoksunumeroilla.

Esimerkki patenttivaatimuksesta (liittyy sivun 11 kuva-esimerkkiin):

”PATENTTIVAATIMUKSET

1. Saunan kiuas, joka käsittää runko-osan (2, 2A, 2B) ja sen varaan sijoitetut lämmityslaitteet (4), **tunnettu** siitä, että kiukaan vaipan (1A, 1B, 1C, 1D) muodostavat olennaisesti runko-osasta (2, 2A, 2B) ylöspäin ulottuvat tangot (3, 3A, 3B) ja niihin päällekkäin asetetut rei’illä (6) varustetut kiuaskivet (5, 5A, 5B).
2. Patenttivaatimuksen 1 mukainen saunan kiuas, **tunnettu** siitä, että vaippa (1A, 1B, 1D) muodostuu yhdelle kehälle sijoitetuista vierekkäisistä tangoista (3) ja niihin päällekkäin asetetuista kiuaskivistä (5).
3. Patenttivaatimuksen 1 mukainen saunan kiuas, **tunnettu** siitä, että vaippa (1C) muodostuu kahdelle, ulommalle ja sisemmälle, kehälle vuorottelevasti sijoitetuista tangoista (3A, 3B) ja niihin päällekkäin asetetuista kiuaskivistä (5).
4. Patenttivaatimuksen 1 mukainen saunan kiuas, jossa lämmityslaitteet käsittävät runko-osan keskialueelta ylöspäin ulottuvat lämmityselementit (4), **tunnettu** siitä, että vaipan (1D) varaan lämmityselementtien (4) yläpuolelle on tuettu verkko (6) kannattamaan vaipan yläosaan sijoitettuja kiuaskiviä (7), jolloin niiden aiheuttama paine ei kohdistu lämmityselementteihin.”

Lisää esimerkkejä patenttivaatimuksista löytyy kohdasta 3.13.

3.6 TIIVISTELMÄ

Tiivistelmä on lyhyt yhteenvedo keksinnöstä. Kerro tiivistelmässä sekä tekninen ongelma, jota keksintö koskee, että keksinnön mukaisen ratkaisun pääperiaate. Jos selitykseen kuuluu piirustus, valitse sopiva piirustuksen kuvio julkaistavaksi yhdessä tiivistelmän kanssa. Merkitse jokainen tiivistelmässä esitetty keksinnön erityispiirre suluissa olevalla viittausnumerolla, jotka vastaavat kuvion viittausnumeroita. Tiivistelmässä ei saa olla keksinnön etuja tai arvoja koskevia väitteitä. Tiivistelmä ei saa sisältää enempää kuin 150 sanaa. Tiivistelmällä ei ole vaikutusta patentin suoja-alueeseen, eikä tiivistelmässä kuvattuja piirteitä voi hakemuskäsittelyn kuluissa siirtää esimerkiksi vaatimuksiin.

3.7 PIIRUSTUKSET

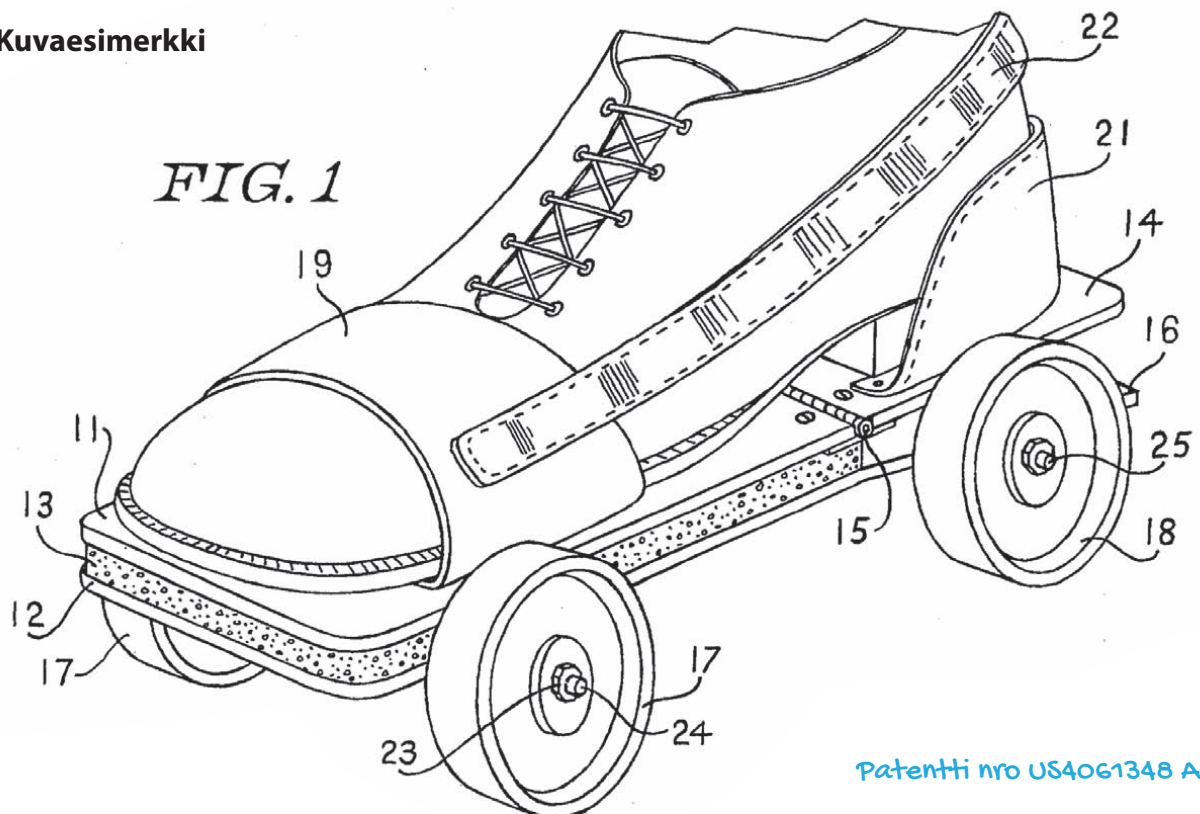
Piirustuksesta tulee käydä ilmi kaikki keksinnön olennaiset yksityiskohdat. Merkitse yksityiskohdat viittausmerkein esimerkiksi numeroin. Numerointi alkaa kuviosta 1

ja jatkuu juoksevana läpi kaikkien kuvioiden. Käytä samoista osista kaikissa kuvioissa samaa viittausmerkkiä. Yhdellä viittausmerkillä viitataan yhteen ja samaan osaan kaikkialla hakemuksessa. Selityksen erityisessä osassa toteutusmerkkiä esittäessä (katso kohta selitys) käytetään viittausmerkkejä apuna esityksen havainnollistamiseksi.

Kuviot pitää antaa ääriivipiirustuksina, jotka piirretään A4-kokoa oleville arkeille mustin selvin viivoin. Älä käytä värikuvia tai valokuvia. Leikkauspinnat esitetään vino- viivoitettuna. Kuviot merkitään juoksevin numeroin, esimerkiksi Kuvio 1, Kuvio 2 tai Fig. 1, Fig. 2.

Kuviot eivät saa sisältää selittävää tekstiä, lukuun ottamatta lyhyitä ilmaisuja, kuten "vesi", "höyry" tai "leikkaus A-A", eivätkä mittoja. Kuvat eivät saa olla A4-kokoa isompia. Esimerkiksi isoista rakennuspiirustuksista A4-kokoon taitetut tai A4-arkeiksi leikatut eivät kelpaa. Myöskään millimetripaperille tehtyjä piirustuksia tai valokuvia ei hyväksytä.

Kuvaesimerkki

Patentti nro US4061348 A

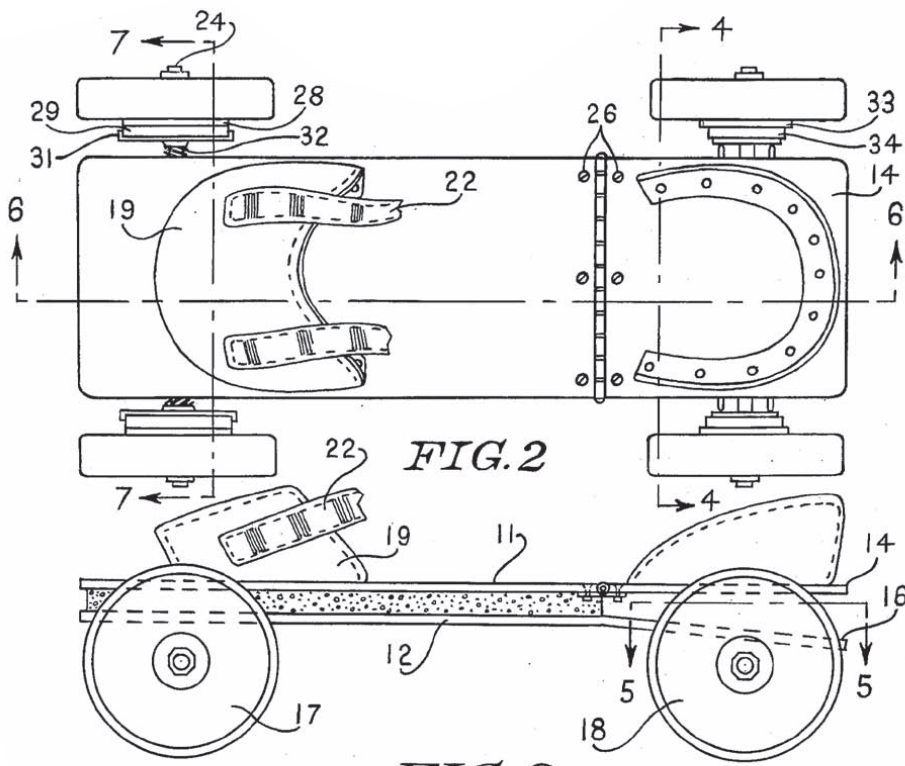

FIG. 2

FIG. 3

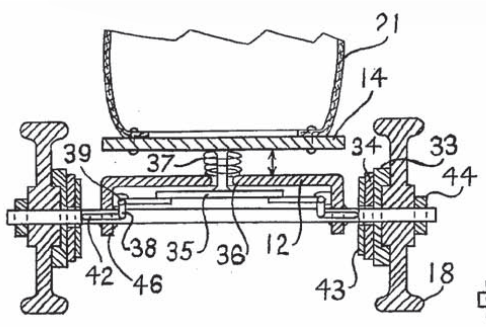

FIG. 4

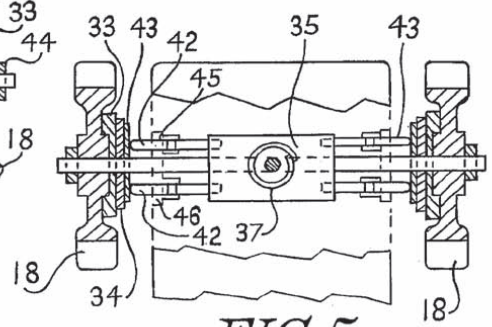

FIG. 5

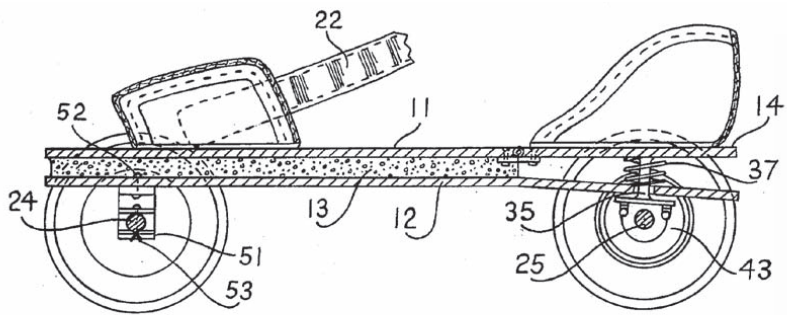

FIG. 6

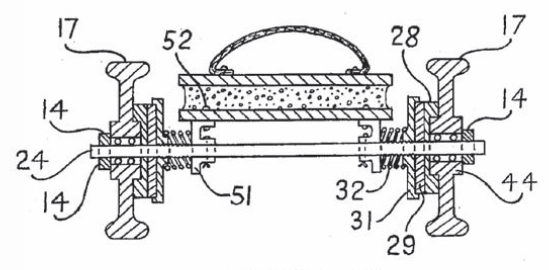

FIG. 7

3.8 LAUSUNTO OIKEUDESTA KEKSINTÖÖN TAI SIIRTOKIRJA

Jos patentin hakija on itse yksin keksinyt keksinnön, ei lausuntoa tai siirtokirjaa tarvita. Jos hakijana on joku muu kuin keksijä, hakijan on annettava lausunto, joka todistaa hänen oikeutensa keksintöön. Lausunnossa voidaan ilmoittaa, että keksintö on siirtynyt hakijalle esimerkiksi työsuhdekeksintönä, sopimuksella tai perintönä. Lausunnon sijasta on mahdollista antaa myös siirtokirja, jossa ilmoitetaan, mitä keksintöä siirto koskee ja kenelle, missä ja koska se on siirretty. Siirtokirjassa pitää olla siirtäjän allekirjoitus.

3.9 VALTAKIRJA

Patentinhakija voi käyttää asiamiestä. Asiamies valtuutetaan joko erillisellä hakijan allekirjoittamalla valtakirjalla tai ilmoittamalla asiamiehen yhteystiedot hakijan allekirjoittamassa hakemuslomakkeessa.

3.10 ETUOIKEUSTODISTUS

Jos hakija on hakenut ensimmäisen patenttihakemuksen ulkomailla ja jatkaa etuoikeudella Suomeen, hakijan tulee toimittaa kyseisen ulkomaan viraston antama etuoikeustodistus.

3.11 HAKEMUKSEN KIELI

Hakemuksen voi laatia suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Hakemuksen kieli määrää käsittelykielen PRH:ssa. Jos haluat kaikki PRH:n päätökset englanniksi, laadi hakemus englanniksi ja pyydä hakemuslomakkeessa käsittelykieleksi englantia.

Tiivistelmä pitää toimittaa PRH:lle sekä suomeksi että ruotsiksi. Hakemusvaiheessa voit lähettää vain toisen ja toimittaa sen käännöksen myöhemmin (viimeistään 18 kk hakemuksen tekemispäivästä). Jos hakemus on tehty englanniksi, tiivistelmä ja patenttivaatimukset

pitää antaa myös joko suomeksi tai ruotsiksi ennen kuin hakemus tulee julkiseksi.

Jos sinulla ei ole asiamiestä, voit tilata tiivistelmän ja patenttivaatimusten käännöksen suomeksi tai ruotsiksi PRH:lta. Käännös on maksullinen.

3.12 OHJEITA HAKEMUKSEN ULKOASUUN

Laadi hakemusteksti tekstinkäsittelyllä mustalla värillä valkoiselle, A4-kokoa olevalle paperiarkille. Teksti on kirjoitettava yksipalstaisena käyttämällä 1½ riviväliä ja fonttikoon on oltava sellaista, että isojen kirjaimien koko on vähintään 0,28 (esim. Times New Roman 12 tai Courier New 12). Tekstiä saa kirjoittaa vain arkin toiselle puolelle. Jos tekstiin sisältyy käsinkirjoitettuja merkkejä tai kaavoja, ne on tehtävä mustalla värillä. Selitys, patenttivaatimukset, tiivistelmä ja piirustus tulee kukin aloittaa omalta sivultaan.

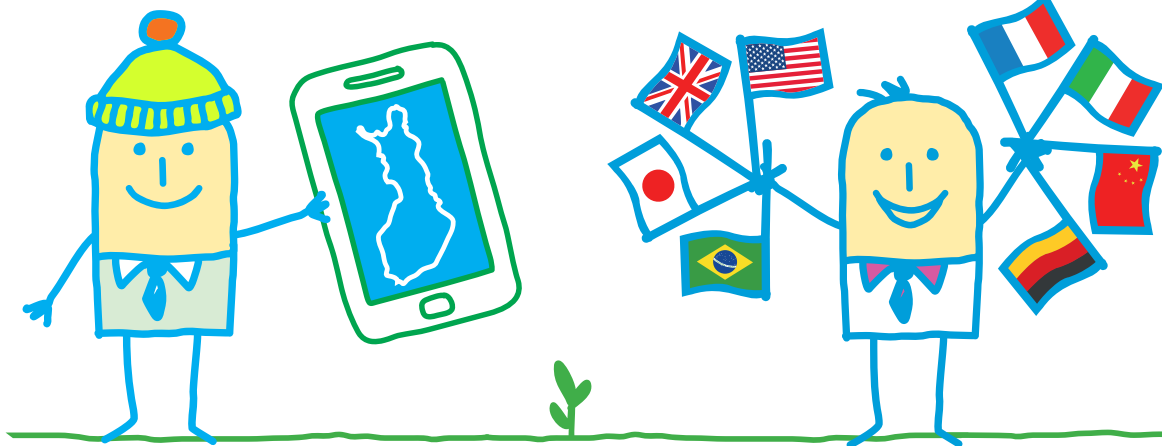
Selitys, patenttivaatimukset ja tiivistelmä sovitetaan sivuille siten, että marginaalin leveys on seuraava:

- yläreuna 2-4 cm
- vasen reuna 2,5-4 cm
- oikea reuna 2-3 cm
- alareuna 2-3 cm

Piirustukset sovitetaan sivulle siten, että marginaalin leveys on vähintään seuraava:

- yläreuna ja vasen reuna 2,5 cm
- oikea reuna 1,5 cm
- alareuna 1,0 cm

Selityksen ja patenttivaatimusten sivut numeroidaan katkeamattomana numerosarjana (1, 2, 3, ...) selityksen alusta alkaen. Numerot merkitään keskelle vähintään 2 cm:n päähän lehden yläreunasta ilman viivoja tai pisteitä.

Esimerkkejä Suomessa myönnettyistä patenteista patenttietopalvelu.prh.fi

Esimerkkejä kansainvälisesti myönnettyistä patenteista fi.espacenet.com

Selityksen ja patenttivaatimusten joka viides rivi tulisi numeroida vähintään 2,5 cm:n päähän sivun vasemmassa reunassa (5, 10, 15...). Rivien numerointi voi alkaa alusta jokaisella sivulla. Rivien numerointi on tarpeen, jotta tarvittaessa voidaan yksiselitteisesti viitata tekstin tiettyyn kohtaan, esimerkiksi jos hakemustekstiin täytyy tehdä korjauksia.

Hakemuksen selitys, patenttivaatimukset tai kuvat eivät saa sisältää mitään asiaankuulumatonta.

3.13 ESIMERKKEJÄ MYÖNNETYISTÄ PATENTEISTA

PRH:n kotisivuilta löytyvästä Patenttietopalveusta (patenttietopalvelu.prh.fi) pääset katsomaan Suomessa myönnettyjä patenteja. Patenteja ja hakemuksia voi katsoa myös kansainvälisestä Espacenet-tietokannasta (fi.espacenet.com).

Esimerkkeinä erilaisista tuotteista, laitteista ja menetelmistä ovat mm. seuraavat patentit:

- FI122460 B (Saunan kiuas)
- FI109184 B ja FI122419 B (Kirves)
- FI115192 B (Elintarvike)
- FI106438 B (Laitte irtotavaramateriaalin seulo-
miseksi ja murskaamiseksi)
- FI123557 B (Menetelmä ja laite kiekkosuotimen
esipäällystekerroksen ohentamiseksi)
- FI111332 B (Menetelmä hoitotuotteen valmis-
tamiseksi ja hoitotuote)

4. Hakemuksen käsittely PRH:ssa

PRH on niin sanottu tutkiva patenttivirasto eli patentti myönnetään vasta, kun on varmistettu, että hakemus ja keksintö täyttävät niille patenttilaissa, -asetuksessa ja -määräyksissä asetetut ehdot. Patenttia ei siis automaattisesti rekisteröidä hakemuksen perusteella, kuten joissain maissa. Patentti- ja rekisterihallituksen tutkijainsinööri varmistaa, että hakija saa sellaisen patenttisuojan, johon hänellä on oikeus.

Hakemuksen tutkimisen edetessä hakijalle ilmoitetaan, mikäli hakemuksessa on puutteita tai keksinnön patentoinnille löytyy esteitä. Hakemusprosessi on kirjenvaihtoa hakijan ja PRH:n välillä. Hakijan saamissa välipäätöksissä annetaan aina määräaika vastauksen antamiselle. Mikäli hakija ei vastaa määräaikana, jätetään hakemus sillensä eli hakemuksen käsittely lopetetaan. Sillensä jääneen hakemuksen saa uudelleen käsittelyyn, jos neljän kuukauden kuluessa sillensäjättöpäätöksestä korjaa välipäätöksessä mainitut puutteet ja maksaa säädetyt uudelleenkäsittelymaksut.

4.1 HAKEMUKSEN LÄHETTÄMINEN

Hakemuksen voi lähettää sähköisesti PRH:n verkkosivuilta löytyvässä palvelussa:
www.prh.fi/patenttihakemus.

Voit myös lähettää hakemuksen postitse, tuoda sen PRH:n asiakaspalveluun tai faksata.

Postiosoite:
Patentti- ja rekisterihallitus
00091 PRH

Faksi:
029 509 5328

Hakemus saa tekemispäiväksi sen päivän, jolloin se saapuu PRH:een. PRH lähettää hakijalle vastaanottoilmoituksen.

4.2 MAKSUT

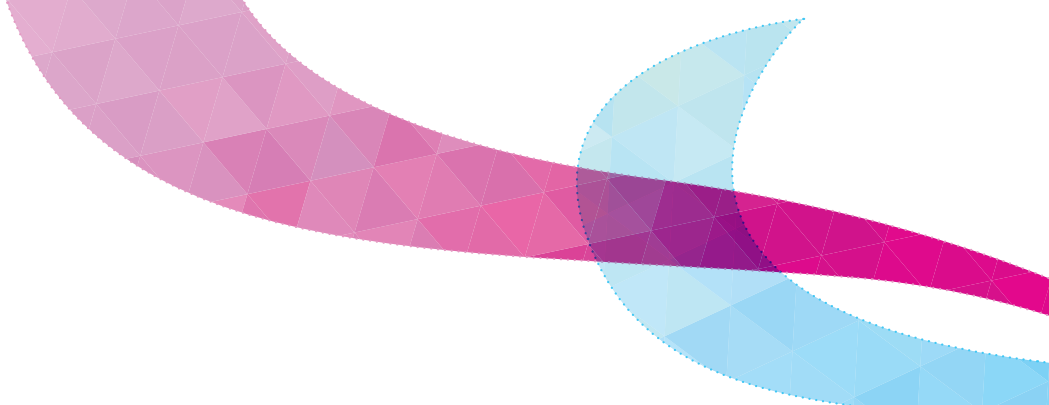
Hakijan on suoritettava hakemusmaksu. Jos hakemuksessa on enemmän kuin 15 patenttivaatimusta, jokaisesta 15 ylittävästä vaatimuksesta tulee maksaa lisämaksu. Maksut voi maksaa etukäteen joko sähköisen palvelun kautta verkkopankissa, PRH:n tilille tai asiakaspalvelun kassaan. Paperisen hakemuksen liitteeksi voi laittaa kopion maksukuitista. Vaihtoehtoisesti voi odottaa PRH:n lähettämää vastaanottoilmoitusta tai maksukehotetta, joka sisältää maksamiseen tarvittavat tiedot. Maksujen suuruudet ja PRH:n tilinumerot löytyvät PRH:n kotisivuilta **www.prh.fi/patenttimaksut**.

4.3 HAKEMUKSEN MUOTOSEIKKOJEN TUTKIMINEN

Kun hakemus on kirjattu saapuneeksi, se siirtyy muodolliseen tarkastukseen, jossa tarkastetaan, että hakemusmaksu on maksettu ja hakemuksessa on mukana kaikki tarvittavat asiakirjat. Mikäli hakemuksesta puuttuu jotakin (maksu, tiivistelmä, valtakirja, lausuma), hakijaa kehoitetaan välipäätöksellä toimittamaan puuttuvat asiakirjat. Tavallisesti puutteiden korjaamiseen annetaan aikaa 2 kk.

4.4 KEKSINNÖN UUTUUDEN JA PATENTOITAVUUDEN TUTKIMINEN

Muotoseikkojen tutkimisen jälkeen hakemus siirtyy patentoitavuustutkimukseen. Keksinnön tekniikan alan mukaan se päättyy tietyille tutkijainsinöörille, jonka vastuulla tutkimus sen jälkeen on.

Pystyäkseen muodostamaan käsityksen keksinnön uutuudesta ja keksinnöllisyydestä tutkijainsinöörin on tehtävä ns. tekniikan tason tutkimus eli selvitettävä, mitä on tullut tunnetuksi ennen patenttihakemuksen tekemispäivää. Keksinnön patentoitavuutta selvitetäessä huomio kiinnitetään patenttivaatimukseen ja ensisijaisesti itsenäisiin vaatimuksiin. Selitystä ja kuvioita käytetään apuna keksinnön ymmärtämisessä. Tutkimus pyritään tekemään hyvissä ajoin ennen etuoikeusvuoden päättymistä.

Tekniikan tason selvitys tehdään pääasiassa eri maiden patenttijulkaisujen perusteella. Lähes aina tutkimuksessa käytetään hyväksi muutakin materiaalia kuin patenttijulkaisuja: alan tieteellisiä julkaisuja, ammattikirjoja, ammattilehtiä, esitteitä yms. Nykyään tutkimus tehdään tiedonhakuna kansainvälisistä ja Euroopan patenttivraston tietokannoista.

Vaikka keksinnöltä vaaditaankin absoluuttista uutuutta, ei viranomaisen hakemusta tutkiessaan ole mahdollista selvittää kaikkea julkiseksi tullutta tietoa. Tästä syystä tutkimusprosessia täydentämään on otettu muistutus- ja väitemenettelyt, joilla kolmas osapuoli, esimerkiksi kilpailija, voi tuoda viraston tietoon sellaista, mikä ei ole tullut esille hakemusta tutkittaessa.

Käytännössä tutkimus perustuu kirjalliseen materiaaliin; julkista käyttöä tutkijainsinöörin on mahdoton kattavasti tutkia. Sen toteennäyttäminen jää tavallisesti kolmannen osapuolen vastuulle ja tulee ilmi useimmiten väitevaiheessa, jos kilpailija tekee väitteen patenttia vastaan.

4.5 VÄLIPÄÄTÖS JA SIIHEN VASTAAMINEN

Tutkimuksen valmistuttua saat välipäätöksen, jossa ilmoitetaan, onko keksinnön patentoinnille esteitä. Välipäätöksessä annetaan määräpäivä, johon mennessä hakijan on vastattava siihen. Vastauksessa on täsmennettävä vaatimuksia mahdollisiin esteisiin nähden ja korjattava puutteellisuudet, joista välipäätöksessä on huomautettu. Tavallisesti vastausaikaa annetaan 4 kk. Siihen on pyynnöstä saatavissa 2 kk lisäaika.

Jos tutkimuksessa löytyy patenttijulkaisuja, joissa kuvattu ratkaisu osuu patenttivaatimuksissa vaaditun patenttisuojan piiriin, muodostavat nämä julkaisut esteen hakemuksen hyväksymiselle. Hakijan on harkittava, onko keksintö kokonaan tunnettu näiden julkaisujen perusteella, vai löytyykö joitain eroja, jotka voi perustella olennaisiksi.

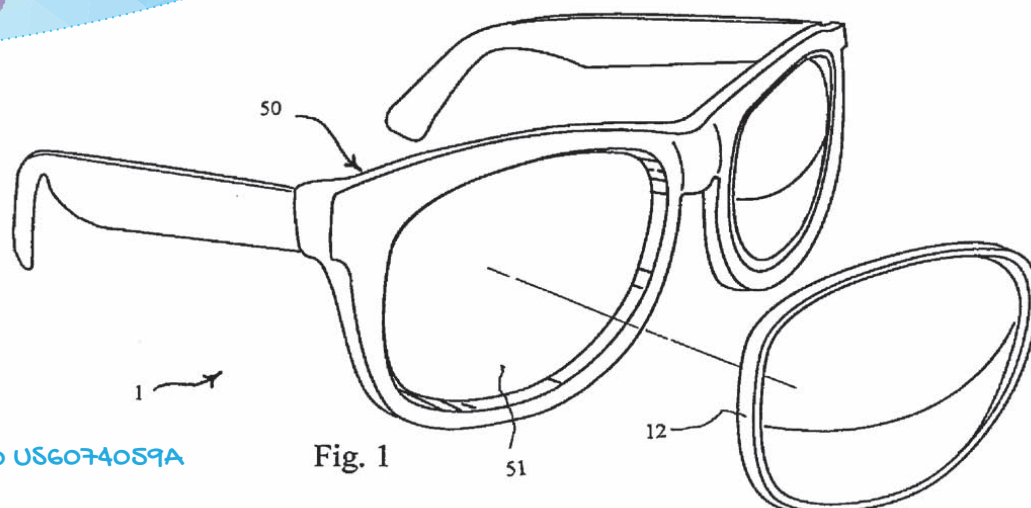
Jos mielestäsi eroja on, esitä ne ja perustele, miksi erot ovat olennaisia. Vaatimukset pitää samalla täsmentää koskemaan eroavia seikkoja. Täsmennyksen voi tehdä esimerkiksi siirtämällä epäitsenäisten vaatimusten määritteitä itsenäisen vaatimuksen tunnusmerkkiosaan tai ottamalla selityksestä täsmennyksiä määritteitä itsenäiseen vaatimukseen.

Koska myös selityksestä voi poimia keksintöä selvittäviä seikkoja vaatimukseen, on tärkeää, että selitys on alunalkaen mahdollisimman seikkaperäinen, jotta vaatimuksia voidaan rajoittaa tai täsmentää alkupe- räisten asiakirjojen tietojen perusteella. Hakemusta ei käsittelyvaiheessa saa muuttaa siten, että patenttia haetaan sellaiseen keksintöön, joka ei käy ilmi alkuperäisistä asiakirjoista. Täsmennyksissä vaatimuksissa esitetty keksintö ei myöskään saa olla riippumaton alkuperäisissä vaatimuksissa määritellystä keksinnöstä.

4.6 JAKAMINEN JA LOHKAISEMINEN

Lähtökohtana on, että yhdellä hakemusmaksulla tutkitaan yksi keksintö. Mikäli hakemuksessa on kaksi tai useampia toisistaan riippumattomia keksintöjä, yleensä vain ensimmäinen tutkitaan. Muut keksinnöt voidaan sitten jakaa omiksi hakemuksiksi. Vaikka jaettu hakemus tehdään myöhemmin kuin kantahakemus, se saa saman tekemispäivän kuin kantahakemus.

Jos hakija on hakemuksen käsittelyn aikana lisännyt hakemukseen jotakin, jota ei ollut hakemuksessa sitä tehtäessä, voidaan lisäyksen kohteena olevasta keksinnöstä tehdä uusi, lohkaistu hakemus. Lohkaistun hakemuksen tekemispäiväksi tulee se päivämäärä, jolloin hakijan kantahakemukseen tekemät lisäykset saapuvat PRH:lle.

Patentti nro US6074059A

Fig. 1

4.7 PATENTIN MYÖNTÄMINEN

Kun hakemus on tutkijainsinöörin mielestä hyväksyttävissä, hän lähettää hakijalle hyväksyvän välipäätöksen. Hyväksyvässä välipäätöksessä hakijalta kysytään hyväksyykö hän muodon, jossa patentti aiotaan myöntää. Kun olet hyväksynyt patenttihakemustekstin, tutkija lähettää ilmoituksen, että hakemus voidaan hyväksyä ja pyytää maksamaan painatusmaksun. Kun olet maksanut maksun, hakemuksesta julkaistaan patenttijulkaisu. Patentti on myönnetty, kun hakemuksen hyväksymisestä on kuulutettu sähköisessä Patenttilehdessä.

Patenttilehden ilmestymisajankohdasta alkaa 9 kk:n väiteaika. Mikäli kukaan ei tee väitettä patenttia vastaan, se pysyy voimassa. Patenttilehti löytyy PRH:n verkkosivuilta www.prh.fi.

4.8 VÄITE JA MUISTUTUS

Patentin myöntämistä seuraavan 9 kk:n aikana kuka tahansa voi tehdä väitteen myönnettyä patenttia vastaan, jos tietää jotakin sellaista, jonka perusteella patentti tulisi kumota. Väitteen tultua PRH:een patentin haltijalle annetaan määräaika antaa lausumansa väitteestä. Tässä vaiheessa on vielä mahdollista rajoittaa patenttivaatimuksia, mikäli väite antaa siihen aiheutta. Käydyn kirjeenvaihdon jälkeen tutkijainsinööri tutkii väitteen ja patentti joko pysyy voimassa sellaisenaan tai muutetussa muodossa tai se kumotaan.

Väiteajan jälkeen patentin mitätöintiä pitää vaatia Markkinaoikeudessa.

Patenttihakemuksen käsittelyn aikana hakemuksen hyväksymistä vastaan voi tehdä muistutuksen. Muistutukseksi kutsutaan kaikkea kolmannen osapuolen, ennen hakemuksen hyväksymistä PRH:een toimittamaa materiaalia, jolla pyritään osoittamaan, että hakemusta ei tulisi hyväksyä.

4.9 HAKEMUKSEN HYLKÄÄMINEN JA MUUTOKSENHAKU

Jos tutkijainsinööri katsoo, että täsmennetyissäkään vaatimuksissa määritelty keksintö ei ole uusi, eikä olennaisesti ero aikaisemmin tunnetusta, hakemus hylätään.

Hakija voi valittaa hylkäyksestä Markkinaoikeuteen 60 päivän kuluessa päätöksen saamisesta. Myös väitekäsittelyn jälkeen voi valittaa Markkinaoikeuteen, jos päätös on ollut valittajalle kielteinen.

4.10 PATENTTIHAKEMUKSEN MUUNTAMINEN HYÖDYLLISYSMALLIHAKEMUKSEKSI

Patenttihakemuksen voi hakemisaikana muuntaa hyödyllisyysmallihakemukseksi, jos patenttihakemuksen kohteena oleva keksintö on hyödyllisyysmallilain tarkoittama keksintö. Jos hakemuksessa on laite- tai tuotevaatimusten lisäksi valmistusmenetelmään kohdistuvia vaatimuksia, ne on muunnettaessa jätettävä pois. Jos patenttihakemus sitä vastoin koskee yksinomaan menetelmää, ei muuntamista voi tehdä. Hyödyllisyysmallihakemus saa patenttihakemuksen tekemispäivän. Patenttihakemus jää voimaan, ellei sitä peruuteta. Hyödyllisyysmalli on voimassa korkeintaan 10 vuotta.

5. Patentin voimassapitäminen

5.1 VUOSIMAKSUT

Myönnetty patentti ja vireillä oleva hakemus pidetään voimassa maksamalla vuosimaksut. Ensimmäisen kerran vuosimaksu on maksettava kolmannen maksuvuoden alussa. Sen jälkeen maksu on maksettava vuosittain kunkin maksuvuoden alkaessa. Maksuvuosi lasketaan alkavaksi hakemuksen tekemispäivästä. Eräpäivä on maksuvuoden alkamiskuukauden viimeinen päivä. Mikäli maksua ei makseta määräpäivänä, se voidaan maksaa vielä kuuden seuraavan kuukauden aikana 20 %:lla korotettuna. Esimerkki: Jos patenttihakemus on tehty 3.6.2015, vuosimaksu eräännyy ensimmäisen kerran 30.6.2017. Sen voi maksaa korotettuna vielä 31.12.2017.

5.2 PATENTIN MITÄTÖINTI

Sen jälkeen, kun PRH on myöntänyt patentin ja 9 kk:n väiteaika on kulunut, ainoa mahdollisuus kumota patentti on nostaa mitätöintikanne Markkinaoikeudessa. Oikeuskäsittelyn hävinnyt osapuoli voi valittaa tuomiosta edelleen Korkeimpaan oikeuteen, mikäli KKO antaa valitusluvan.

5.3 PATENTIN LOUKKAUS

Patentinhaltijan pitää itse valvoa, ettei hänen patenttiansa loukkaa. Mikäli loukkaus tapahtuu, eikä haltija pääse sopimukseen loukkaajan kanssa, hän voi nostaa kanteen loukkaajaa vastaan Markkinaoikeudessa.

6. Työsuhdekeksintölaki

Patenttilain mukaan keksintö kuuluu keksijälle. Työlainsäädännön mukaan työn tulos kuuluu työnantajalle. Työsuhdekeksintölaki tarvitaan näiden keskenään vastakkaisen säädösten välisen eron sääntelyyn.

Työsuhdekeksintölaki tulee sovellettavaksi silloin, kun toisella työssä tai virkasuhteessa oleva henkilö tekee Suomessa patentilla suojattavissa olevan keksinnön, joka kuuluu hänen työnantajansa toiminta-alaan tai on syntynyt työntekijän työtehtävien tuloksena. Laki ei koske yliopiston, korkeakoulun tai vastaavan tieteellisen opetuslaitoksen opettajaa ja tutkijaa, joihin sovelletaan vastaavanlaista korkeakoulukeksintölakia.

Keksinnön tehtyään keksijä on velvollinen ilmoittamaan siitä viipymättä työnantajalleen keksintöilmoituksella, jossa keksintö on selostettava kokonaan kirjallisesti. Ilmoitusajankohta on kirjattava siten, että keksintöil-

moituksen sisältö ja ilmoitusajankohta voidaan myös myöhemmin todeta.

Ellei toisin ole sovittu, työnantajan on ilmoitettava työntekijälle kirjallisesti neljän kuukauden kuluessa siitä, kun sai ilmoituksen keksinnöstä, minkä oikeuden hän keksintöön ottaa. Mikäli työnantaja ottaa oikeudet keksintöön kokonaan tai osittain, on työntekijällä oikeus saada työnantajalta kohtuullinen korvaus. Korvausta määrättäessä on otettava huomioon keksinnön taloudellinen arvo, työnantajan saaman oikeuden laajuus sekä työsopimuksen ehdot ja muut työsuhteeseen liittyvät seikat.

Työ- ja elinkeinoministeriön alainen työsuhdekeksintölautakunta antaa lausuntoja työsuhdekeksintölain soveltamista koskevissa kysymyksissä. Lausuntoa voi pyytää työnantaja, työntekijä tai tuomioistuin.

7. Patentinhaku ulkomailla

Koska Suomessa myönnetty patentti suojaa keksinnön vain Suomessa, patenttisuoja ulkomailla on haettava erikseen. Jos on tarkoitus harjoittaa liiketoimintaa Suomen rajojen ulkopuolella, on tärkeää suojata keksintö kaikissa niissä maissa, joissa keksintöä voi hyödyntää aktiivisesti esimerkiksi valmistamalla, markkinoimalla tai lisensoimalla, tai passiivisesti estämällä tai hidastamalla kilpailijoiden pääsyä markkinoille.

Ulkomaista patenttia voi hakea joko suoraan kunkin maan kansallisesta patenttivirastosta tai kansainvälisen (PCT), eurooppalaisen (EPC) tai muiden alueellisten patentinhakujärjestelmien kautta. Näitä eri tapoja voi myös yhdistellä.

Useimmissa maissa ulkomaisen patentinhakijan on pakko käyttää asiamiestä. Koska ulkomaisen asiamiehen valinta voi olla vaikeaa, on hyvä kääntyä suomalaisen patenttiasiamiehen puoleen, jolla jo on kontaktit ulkomaille. Kansainvälisen patenttihakemuksen kansainvälisessä vaiheessa tai eurooppapatenttia hakiessaan hakijan ei ole pakollista käyttää patenttiasiamiestä. Molemmat järjestelmät ovat kuitenkin melko monimutkaisia, joten oikeuksien menetyksensä minimoimiseksi on asiamiehen palkkaaminen suositeltavaa.

7.1 ETUOIKEUS

Ulkomainen patentinhaku on hyvä aloittaa vuoden kuluessa suomalaisen hakemuksen tekemispäivästä. Näin haettaessa voi käyttää hyväksi kansainvälistä sopimusta etuoikeudesta.

Kun hakija tekee ensimmäisen tiettyä keksintöä koskevan patenttihakemuksen jossakin maassa, hänelle syntyy etuoikeus suojan saamiseen myös muissa maissa. Etuoikeuden edellytys on, että hakija itse jättää keksinnöstä toista maata koskevan hakemuksen 12 kk kuluessa (etuoikeusvuosi) ensimmäisen hakemuksen tekemispäivästä.

Ensimmäisen hakemuksen tekemispäivää nimitetään etuoikeuspäiväksi ja siitä alkavaa 12 kk ajanjaksoa etuoikeusvuodeksi.

Etuoikeus tarkoittaa sitä, että hakijalla, jolla on varhaisin ensimmäisen, samaa keksintöä koskevan hakemuksen tekemispäivä (=etuoikeuspäivä), on etuoikeus saada patentti muihin myöhemmin samaan keksintöön patenttia hakeviin nähden.

Ensimmäistä hakemusta vastaava myöhempi hakemus voi olla esimerkiksi kansallinen patentti- tai hyödyllisyysmallihakemus, eurooppapatenttihakemus tai kansainvälinen PCT-hakemus. Etuoikeusvuosi lasetaan seuraavasti: jos ensimmäinen hakemus on tehty esimerkiksi 1.2.2016, myöhemmät hakemukset on tehtävä viimeistään 1.2.2017.

Hakija ei menetä etuoikeutta, vaikka ensimmäinen hakemus peruuntuisi tai sen käsittely lopetettaisiin etuoikeusvuoden aikana. Etuoikeuteen riittää siis se, että patenttivirasto on antanut patenttihakemukselle tekemispäivän.

Mikäli keksintö ei ole tullut julkiseksi, voi myöhemmän hakemuksen jättää ilman etuoikeuspyyntöä vielä etuoikeusvuotta seuraavan 6 kk:n aikana. Sen jälkeen sitä ei enää kannata tehdä, koska oma suomalainen hakemus tulee julkiseksi ja on sen jälkeen este patentoinnille muissa maissa.

Päätös hakea ulkomailta kannattaa tehdä lopullisesti vasta sitten, kun PRH on antanut arvion keksinnön uutuudesta ja patentoitavuudesta.

Etuoikeutta täytyy yleensä pyytää tietyssä ajassa ulkomaisen hakemuksen tekemisestä. Pyyntö kannattaa tehdä heti hakemusta vireille pantaessa, jotta se ei unohtu. Etuoikeus täytyy näyttää toteen ns. etuoikeustodistuksella, jonka saa maksua vastaan PRH:sta.

Käytännössä etuoikeustodistus täytyy toimittaa ulkomaisiin virastoihin 16 kk:n kuluessa (varhaisimmasta) etuoikeuspäivästä.

7.2 KANSALLISET PATENTTIHAKEMUKSET

Jos patentti halutaan ulkomailla vain muutamaan maahan, esimerkiksi 2-4:ään, voi olla taloudellisesti kannattavinta hakea patenttia suoraan kussakin maassa etuoikeusvuoden aikana. Tällöin tehdään hakemus kunkin maan patenttivirastoon sen kielellä. Kunkin maan patenttivirasto käsittelee hakemuksen oman lainsäädäntönsä mukaisesti.

7.3 EUROOPPAPATENTTI (EPC)

Suomalainen hakija voi hakea eurooppapatenttia Euroopan patenttisopimukseen (European Patent Convention, EPC) liittyneissä maissa. Sopimukseen on vuoteen 2015 mennessä liittynyt 38 Euroopan maata, kaikki EU-maat ja monia EU:n ulkopuolisiakin, kuten Sveitsi, Norja, Islanti ja Turkki.

Eurooppapatenttihakemus tehdään joko Patentti- ja rekisterihallitukseen tai suoraan Euroopan patenttivirastoon. Hakemuksen voi tehdä suomen kielellä, mutta se täytyy hyvin nopeasti kääntää joko englannin, ranskan tai saksan kielelle, jotka ovat Euroopan patenttiviraston viralliset kielet.

Euroopan patenttivirasto tutkii ensimmäisessä vaiheessa keksinnön uutuuden ja hakija voi sen jälkeen pyytää patentoitavuustutkimusta. Kun Euroopan patenttivirasto on myöntänyt patentin, hakijan on yleensä 3 kk:ssa toimitettava patentin käännös kaikkiin niihin maihin, joissa haluaa saattaa sen voimaan. Voimaansaattamisen jälkeen patentti vastaa kyseisen maan kansallista patenttia.

Järjestelmän etuna voi pitää sitä, että hakemus käsitellään yhdessä virastossa. Hakijan ei tarvitse vastata usean patenttiviraston kirjeisiin. Myönnetty patentti on suojapiiriltään sama kaikissa maissa, mikä sekin on etu. Haitta voi olla se, että ”koko Eurooppa on yhden

kortin varassa” eli jos Euroopan patenttivirasto hylkää hakemuksen, ei patenttia saada missään hakemuksessa nimetyistä maista.

7.4 KANSAINVÄLINEN PATENTTIHAKEMUS (PCT)

Suomalainen hakija voi aloittaa patentinhaun ulkomailla myös tekemällä PRH:een patenttiyhteistyösopimukseen (Patent Cooperation Treaty, PCT) perustuvan kansainvälisen patenttihakemuksen. PCT-järjestelmän tarkoituksena on, että uutuustutkimuksen, ja pyydetäessä myös patentoitavuuden esitutkimuksen, tekee kansainvälinen tutkiva viranomainen, joksi suomalainen hakija voi valita Suomen (=PRH:n), Ruotsin tai Euroopan patenttiviraston. Valitsemalla tutkivaksi viranomaiseksi PRH:n saat meiltä palvelua ja neuvontaa suomeksi.

PCT-järjestelmään on liittynyt yli 140 valtiota. Hakija voi PCT-järjestelmää käyttämällä saada kansainvälisen viranomaisen suorittaman uutuustutkimuksen (I-vaihe) ja halutessaan myös patentoitavuuden esitutkimuksen (II-vaihe). Kansainvälistä patenttia ei järjestelmän puitteissa kuitenkaan myönnetä. PCT-hakemusta jatketaan kansallisina hakemuksina halutuissa kansallisissa tai alueellisissa patenttivirastoissa kyseisen maan kielellä joko vaiheen I tai vaiheen II jälkeen. Lopputuloksena on joukko kansallisten patenttivirastojen myöntämiä kansallisia patenteja.

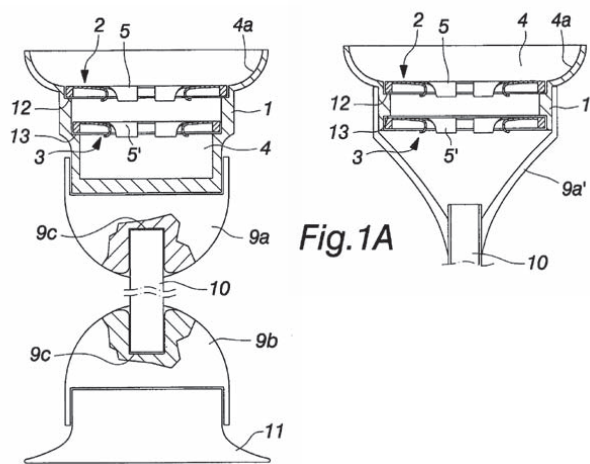

Fig.1

Patentti nro
W002073088A1

PCT-hakemusta voidaan jatkaa myös alueellisena eurooppapatenttihakemuksena Euroopan patenttinvirastoon. Joihinkin Euroopan maihin PCT-hakemusta ei voi jatkaa suoraan kansalliseen vaiheeseen, vaan suoja on haettava juuri eurooppapatentin kautta. Tällaisia maita ovat mm. Alankomaat, Belgia, Irlanti, Italia, Kreikka, Kypros, Liettua, Latvia, Malta, Monaco, Ranska ja Slovenia.

PCT-järjestelmän etu on, että yhdellä hakemuksella saa patenttihakemuksen vireille kaikissa PCT-sopimukseen liittyneissä maissa. Hakemus voidaan jättää suomen kielellä. Ennen hakemuksen julkiseksituloa se on kuitenkin käännettävä englannin kielelle. Kirjeenvaihto tutkivan viraston ja hakijan välillä tapahtuu englanniksi.

Käännöskustannuksia (englantia lukuun ottamatta) voi lykätä myöhempään ajankohtaan (n. 30 kk:n päähän etuoikeudesta) kuin suorassa kansallisessa patentinhakussa. Päätös patentoinnin laajuudesta pystytään saatavan lisäajan jälkeen ehkä tekemään harkitummin kuin heti etuoikeusvuoden päätyttyä.

7.5 MUITA HAKUJÄRJESTELMIÄ

Euraasian patenttia (EAPC) voidaan hakea sopimukseen liittyneitä maita varten. Sopimukseen on vuonna 2000 liittynyt yhdeksän valtiota: Armenia, Azerbaidzhan, Kazakstan, Kirgisia, Moldova, Tadžikistan, Turkmenia, Valko-Venäjä ja Venäjän federaatio. Hakemus tehdään venäjän kielellä Euroasian patenttinvirastoon Moskovassa, joka käsittelee hakemuksen ja myöntää patentin.

EAPC-hakemuksessa ei nimetä erikseen haluttuja maita, vaan kaikki sopimusvaltiot sisältyvät hakemukseen. Hakemuksen tutkiminen on kaksivaiheinen, kuten eurooppapatenttiakin haettaessa. Patentin myöntämisen jälkeen se saatetaan voimaan sopimusvaltioissa maksamalla kunkin valtion vuosimaksut. Euroasian patentti (EA) voidaan nimetä PCT-hakemuksessa yhtenä maana eurooppapatenttia vastaavalla tavalla.

Afrikassa on kaksi alueellista järjestelmää. ARIPO:on (African Regional Industrial Property Organization)

kuuluu 19 pääasiassa englanninkielistä maata ja OAPI:iin (Organisation Africaine de la Propriété Intellectuelle) kuuluu 17 pääasiassa ranskankielistä maata. Molempien organisaatioiden kautta voi hakea alueellista patenttia ja molemmat organisaatiot (AP ja OA) voidaan myös nimetä PCT-hakemuksessa alueellista patenttia varten.

7.6 PATENT PROSECUTION HIGHWAY (PPH)

Mitä tahansa hakutapaa käytetäänkin, hakemusten virastokäsittely ja patenttien voimaansaattaminen eri maissa voi kestää pitkään. Jos patentti halutaan saada nopeasti voimaan, hakijoilla on mahdollisuus käyttää Patent Prosecution Highway-järjestelmää (PPH). PPH on patenttinvirastojen välinen sopimus, joka tarjoaa patentinhakijoille nopeamman ja tehokkaamman väylän saada vastaava patentti myönnettyksi toisessa virastossa. Kaikki patenttinvirastot eivät kuulu PPH-järjestelmään, mutta osallistujien määrä kasvaa jatkuvasti. Suomalaishakijoilla on mahdollisuus hakea nopeutettua PPH-käsittelyä 21 ulkomaisessa virastossa, esimerkiksi Saksassa, USA:ssa ja Kiinassa.

Suomalaisen patenttihakemuksen tai PRH:n tutkiman PCT-hakemuksen perusteella voi pyytää nopeutettua PPH-käsittelyä hakemukselle toisessa virastossa, kun PRH on todennut patenttivaatimusten olevan hyväksyttävissä. Vastaavasti toisessa patenttinvirastossa hyväksyttäviksi todettujen patenttivaatimusten perusteella voi saada nopeutetun käsittelyn PRH:ssa. Hakemusten tulee olla sisällöltään toisiaan vastaavia eli ensimmäinen voi esimerkiksi olla jälkimmäisen etuoikeushakemus.

PPH-pyyntö tehdään suoraan siihen patenttinvirastoon, jossa käsittelyssä olevaa hakemusta halutaan nopeuttaa. Virastoilla on hieman toisistaan poikkeavia vaatimuksia PPH-pyyntöön hyväksymiselle, joten yksityiskohtaiset ohjeet tulee aina tarkistaa kyseisestä virastosta. Ensimmäisen hakemuksen tutkineen viraston mielipide ei myöskään sido jälkimmäistä virastoa, sillä jokainen virasto käsittelee hakemuksen oman lainsäädäntönsä mukaisesti.

PRH:n PPH-sopimusosapartit sekä tarkempaa tietoa järjestelmän käytöstä löydät PRH:n PPH-sivustolta: www.prh.fi/pph.

8. Patenttijulkaisu tiedonlähteenä

Patenttijulkaisu on merkittävä tiedonlähde. Patenttijulkaisujen rakenne on sama kaikkialla, joten niistä on helppo etsiä tietoja. Niissä on esitetty hakemuksen tekemishetkellä tunnettu tekniikan taso ja ongelma, joka pyritään ratkaisemaan, uusi ratkaisu ongelmaan (keksintö) ja vähintään yksi ratkaisua kuvaava suoritusmerkki.

Useimmissa maissa varsinainen hakemus tulee julkiseksi kuitenkin vasta, kun 18 kk on kulunut hakemuksen tekemisestä. Suomessa hakemuksen julkiseksitulos ja patentin myöntämisestä kuulutetaan sähköisessä Patenttilehdessä. Patenttilehti löytyy PRH:n verkkosivuilta. Julkisiin hakemuksiin ja patenteihin voi tutustua PRH:n Patenttietopalvelussa (patenttietopalvelu.prh.fi).

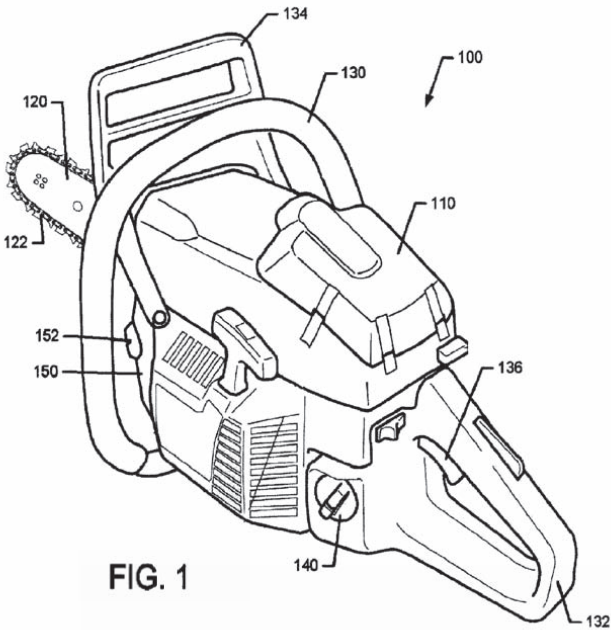

FIG. 1

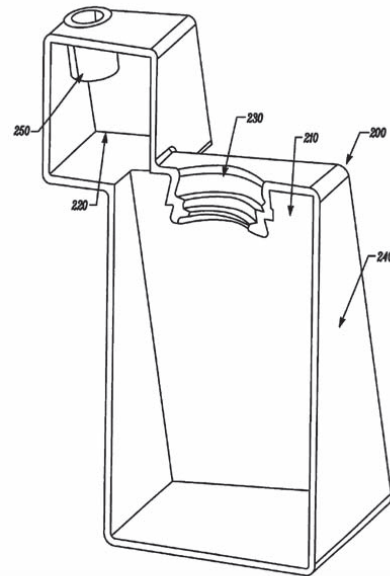

FIG. 3

Patentti nro
US2015298344A1

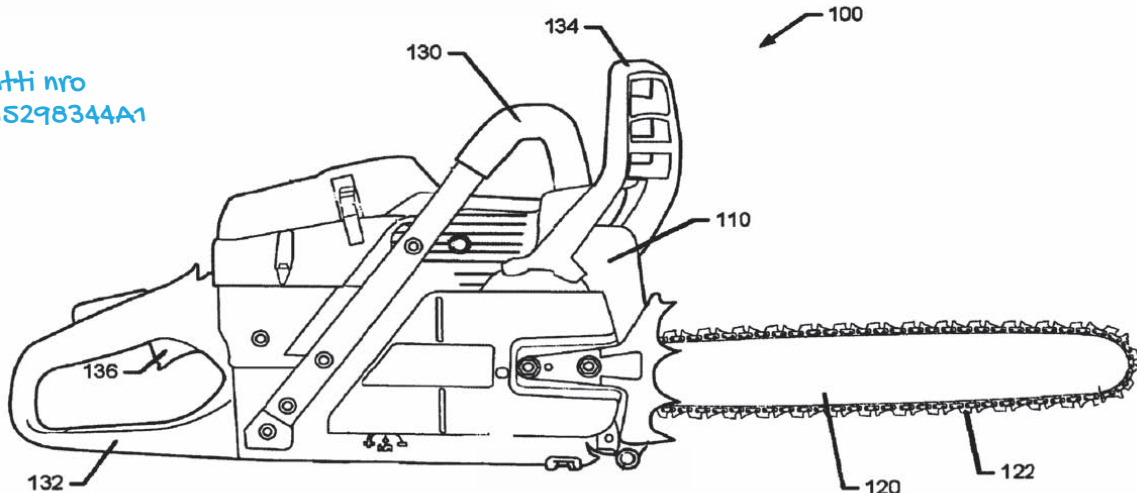

FIG. 2

Patenttijulkaisuista löytyvää tietoa pitää ja kannattaa käyttää tuotekehityksen kaikissa vaiheissa niin ideoiden saamiseksi kuin ratkaisujen etsimiseksi tai kilpailijan toiminnan seuraamiseksi. Jo tuotekehitysprojektia käynnistettäessä on hyvä tarkistaa, mitä on keksitty aiemmin, jottei käytetä aikaa ja rahaa sellaiseen, joka on jo keksitty. Tuotekehitysprosessin edetessä julkaisuista saattaa löytyä ratkaisuja kohdattaviin ongelmiin. Ennen kuin lähdetään markkinoimaan uutta tuotetta, pitää varmistaa, ettei siihen ole jollakulla voimassa olevaa patenttia tai hyödyllisyysmallia. Patentinloukkausriitaan ei kannata ajautua tietämättään.

8.1 OMATOIMINEN UUTUUSTUTKIMUS ENNEN PATENTINHAKUA

PRH tutkii keksinnön uutuuden ennen kuin patentti myönnetään. Tarpeettomien kustannusten ja vaivannäön välttämiseksi kannattaa silti mahdollisuuksien mukaan varmistua etukäteen keksinnön uutuudesta. Omatoimisen ennakotutkimuksen voi tehdä esimerkiksi tutustumalla sähköisissä tietokannoissa kyseisen alan patenttijulkaisuihin. Koska patenttijulkaisuissa keksintö usein esitetään piirustuksin havainnollistettuna, pääsee kieltä osaamattakin yleensä riittävästi perille julkaisun esittämän keksinnön sisällöstä.

8.2 PATENTTILUOKITUS

Luokitus on avain patenttijulkaisuissa olevan tiedon löytämiseen. Yleisin järjestelmä on kansainvälinen patenttiluokitus IPC (International Patent Classification). IPC-luokitus käsittää kaikki teollisen toiminnan alat. IPC-luokitukseen perustuu myös tarkempi CPC-luokitus. IPC-luokitus koostuu kahdeksasta lohkoa (kirjaimet A-H), jotka jakaantuvat edelleen luokkiin (A01), alaluokkiin (A01B) ja vielä pää- ja alaryhmiin (A01B 1/02). Tutkimuksen suorittamiseksi on siis tiedettävä keksintöä vastaava patenttiluokka.

Esimerkiksi suomalaista saunaa koskevat patenttijulkaisut löytyvät IPC-luokasta A61H 33/06, autojen varkaudenestolaitteita koskevat julkaisut luokista B60R 25/00 - 25/10, moottorien lohkolämmittimet luokista F02N 17/00-17/06, lasten turvaistuimet autoon B60N 2/26-2/30 jne. Patenttiluokituksista on kerrottu tarkemmin PRH:n kotisivuilla ja esimerkiksi CPC-luokitusjärjestelmä on kuvattuna kokonaisuudessaan Espacenet-tietokannassa.

Omatoiminen etsiminen saattaa olla työlästä ja aikaa vievää, ja tarjoamme vaihtoehdoksi tutkimuspalvelujamme. Voit hyödyntää yli sadan patenttihakuihin erikoistuneen tutkijainsinöörimme ammattitaitoa. Lue lisää PRH:n verkkosivuilla: www.prh.fi/tutkimus.

8.3 PATENTTITIE TOA VERKOSSA

Eri maiden patenttivilastojen verkkosivuilta löytyy yleistä tietoa patentoinnista ja virastojen palveluista. Lisäksi melko monen viraston patenttihakemusten ja patenttien perustiedot, voimassaolotiedot ja itse patenttijulkaisut ovat saatavilla Internetin kautta.

Seuraavassa joitakin palveluja, joihin pääsee PRH:n verkkosivuston kautta (www.prh.fi/fi/patenttit.html, katso Palvelut ja tietokannat -> Maksuttomat tietokannat)

Espacenet-palvelu (fi.espacenet.com)

- patenttijulkaisuja yli 90 maasta, osasta jopa 1800-luvulta alkaen
- soveltuu mm. keksinnön uutuuden kartoitukseen

Patenttitietopalvelu (patenttitietopalvelu.prh.fi)

- tiedot suomalaisista patenteista ja hyödyllisyysmalleista ja niihin liittyvät asiakirjat
- tiedot Suomessa voimassa olevista eurooppapatenteista
- esimerkkejä oman hakemuksen laatimiseen

9. Mistä apua ja neuvoja?

PRH:sta saa maksutonta yleisneuvontaa patentointiin. Hakemuksen laatimisessa maksullista ammattiapua saa patenttiasiamiehiltä.

9.1 PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUKSEN NEUVONTA

Patentti- ja hyödyllisyysmalliasioita koskeviin kysymyksiin saa apua PRH:n asiakaspalvelijoilta ja neuvontainsinööreiltä. He vastaavat yleisluontoisiin kysymyksiin hakemisesta ja hakemuksen laatimisesta. He eivät kuitenkaan laadi hakemuksia.

Neuvontainsinöörien kanssa voi luottamuksellisesti keskustella omasta keksinnöstä. Keskustelusta voi olla apua, kun yrittää hahmottaa, mikä keksinnössä voisi olla patentoitavaa vai onko keksintö vasta idean asteella. Yhteyshenkilöt:

Puhelinnumero: **029 509 5858**, ma-pe klo 9–15

Sähköposti: **neuvonta.patentti@prh.fi**
Suojattua sähköpostia voit lähettää osoitteessa **<https://turvaviestit.prh.fi/>**

9.2 PRH:N MAKSULLISET TUTKIMUSPALVELUT

Varsinaisen viranomaistoiminnan lisäksi PRH tarjoaa maksullisia tutkimuspalveluja. Näitä palveluja voi hyödyntää jo tuotekehityksen alkuvaiheessa tai esimerkiksi arvioitaessa keksinnön uutuutta ja patentoitavuutta ennen patenttihakemuksen jättämistä. Olemassa olevien ratkaisujen tuntemisesta on hyötyä myös hakemuksen laatimisessa. PRH:n tarjoamia tutkimuspalveluja ovat mm.

- Tekniikan tason selvitys
 - tuotekehityshankkeen varhaisvaiheeseen selvittämään, minkälaisia ratkaisuja on aikaisemmin kehitetty

- Uutuustutkimus
 - keksinnön uutuuden selvittämiseen ennen patenttihakemuksen jättämistä
- Patentoitavuuden arviointi
 - uutuustutkimuksen jälkeen selvittämään, täyttääkö keksintö patentoitavuuskriteerit (uutuus, keksinnöllisyys ja teollinen käyttökelpoisuus),
- Toimintavapausselvitys
 - selvittämään, ettei valmistuksella tai maahantuonnilla loukkaa kenenkään voimassa olevia oikeuksia.

Lue lisää PRH:n verkkosivuilla: **www.prh.fi/tutkimus**

9.3 PATENTTIASIAMIEHET

Patenttihakemuksen laatimisessa ja hakumenettelyssä hakija tarvitsee teknisen tietämyksen lisäksi patenttiasiaan tuntemusta. Hakemuksen laatiminen ei aloittelevalla hakijalla ole todennäköisesti helppoa. Varsinkin patenttivaatimukset pitäisi osata laatia niin, että ne oikeasti suojaavat keksintöä. Huonosti laadittujen vaatimusten määrittämä suojapiiri voi olla helposti kilpailijan kierrettävissä. Patenttiasiamieheltä saa apua sekä keksinnön patentoitavuuden arvioinnissa ennen hakemuksen tekemistä että hakemuksen laatimisessa, oikean hakustrategian valinnassa ja koko hakemus käsittelyn ajan. Patenttiasiamies toimii patentinhakijan edustajana patentinhaussa. Asiantuntemus nopeuttaa hakemuksen käsittelyä ja auttaa todennäköisesti saamaan pitävemmän suojan kuin itse laaditulla hakemuksella.

PRH:n yhteydessä toimiva teollisoikeusasiamieslautakunta ylläpitää rekisteriä auktorisoiduista patenttiasiamiehistä. Rekisteri löytyy PRH:n sivuilta **www.prh.fi**. Myös Suomen Patenttiasiamiesyhdistys ry pitää sivuillaan jäsenluettelon patenttiasiamiehistä (**www.spay.fi**).

00091 PRH

Asiakaspalvelu: 029 509 5050 • Vaihde: 029 509 5000 • Faksi: 029 509 5328

www.prh.fi

